

ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಜೈನ ಮುನಿಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಗುರುಗಳನ್ನು ಸಂಘ, ಅನ್ವಯ, ಗಣಗಚ್ಛ, ಬಳಿ-ಮಬ ಜೈನ ಪಾರಿಬಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸೇವಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಪರಿಪಾಟವಿಧಿ: ದ್ರ, ಷಿ ಸಂಘ, ದೇವಸಂಘ, ನಂದಿ ಸಂಘ, ಮೌ ಸಂಘ, ಸಿಹ ಸಂಘ; ಅರುಂಗಳಾನ್ವಯ, ಕುಂದಕುಂದಾನ್ವಯ; ಕಾನಸೇಣ, ಬಲಾತ್ಕಾರಣ, ದೇಶೀ(ಯ) ಗಣ ಸೇನಗಣ ಪುತ್ರಕಗಚ್ಛ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಗಚ್ಛ ಇಂಗುಳಿತ್ವರ ಬ (ವ)ಶಿ- ಇತ್ಯಾದಿ ತುನ್ನಟ ಇಂಗುಳಿತ್ವರ ಪೊದಲಾದುಕ್ರ ಸ್ಥಳವಚಿಕ ಶಬ್ದಕಾರಿಯೂ ಕುಂದಕುಂದ ಮಬ ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಚಿಕಾರಿಯೂ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿವೆ. ಅಂದರೆ ಇವು ಆಯಾ ಸ್ಥಳ ಮೌವಾಗಿ ಮತ್ತೂ ವ್ಯಕ್ತಿಮೌವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತನ ಗೊಂಡಿವೆ; ಇಂತಹ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ವಿಲೆ ಹೆಸರಿನ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕಾನಸೇಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪಲಬ್ಧ ಮಹಾಶಿಲಾಶಿಲಾ ಸಂಕಲನ ಪರಿಪಾಟವಿಧಿಯಿಂದ ಈ ಸಲಿಸಿನಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಆರು. ಶಾಸನ ಮತ್ತೂ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂರು, ಕಾನೂರು, ಕಣ್ಣೂರು, ಕಂಡೂರು, ಕಡೂರು, ಕಾನಾರ್, ಕ್ರಾಣೂರ್, ಕ್ರಾನಸೇ-ಪೊದಲಾದು ಸಂವಾದಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮುಳುಕಿ ಸೇರಿದ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳಿವೆ. ಇದರ ಸಂಸ್ಕೃತ ರಾಜ್ಯ ಕಾಲೇಶ್ವರಗಣ ಇದು ಮುಪ್ಪುನಿರು ಶಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಗಣಪತಿಗ್ರಂಥದ ಮುಖ್ಯ ನಿರೂಪಿಸುವ ಆದಾರಗಳಿಂದ

ತೆಲಿಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಂವಾದಿ ರಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರ ಪಡೆದುಕೊಂಡು
ತೆಲಿಡು ತ್ತೆ ದ್ವಿಪು ನ್ನ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದೇನು.

ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಹಿವಾಟು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ, ಶ್ರಮದೊಳಗೆ ಗೊಳಿಸಿದ ನಾನಾರು
ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನುಗಳಾದ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು.
ಇದು ತೋರುವುದು ಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು
ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಶಾಸನವು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದ ತಮ್ಮ ವಿಧಿ ತ
ಪುಣ್ಯವಾದ ಸುಲಭವಾದ ನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದು. ಆ.ನೀ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರು,
ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿಯೇ ಆದರೂ ಚಹು ಸುವರ್ಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಗಣನ ಪ್ರಸ್ತುತ
ವಿವರಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತವೆದ್ದು ಖೇಡಕಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು
ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತ್ತೆ ರಕ ಸಾವಿರಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ವರಿಸಿ, ಖಚಿತವಾದ ಸುಲಭ ಗಣನ
ಕಾನೂನು ಗಣನ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಈ ಬರವಣಿಯ ಉದ್ದೇಶ.

ನನಗೆ ತೆಲಿಡು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ಗೊಳಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿ
ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿಗೆ ನಂದರೆ ತ್ತೆ ನ್ನಕೆ ವಿ(ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೬೫), ಆತನ ಶಾಂತಿಪುರಾಣ ದಲ್ಲಿ (೧-೧೭) ಈ
ಪದ್ಯವು:

ಕಾನೂನುಗಳ ಮುನುತಿ ವಿ

ದ್ವಾನಿ ಗುಣವಿದಿ ದರ್ಮಿಕನಿಧಿ ಶುಭರುಶ

ಶ್ರೀನಿಧಿ ತಪ್ಪು ಉಪನಿಧಿ, ಬುವ

ನಾನು ತಪದ ಕುಕವಳನವಳಿನ ಚರಣಂ ||

ಪೊನ್ನಕೆ ವಿಕೊಡು ವ ಗು ರ ಪರಪರಿರುಲ್ಲಿ ಆರ್ ಫದ್ದಲಿ, ಆರ್ ಫಣದಿ, ಪಿ ರ ಣದಿ, ಬಿಟ್ಟು ದ
 ದಾವ ನಂದಿ, ಚಂದಿನ ಹಿ ಅತ್ತು ಜಿನ ಚಂದ್ರ-ಈ ಮು ನಂದ್ರು ರ ಕಾನ ನು ಗಣು
 ಪ ರಂಪರಿರುವ ರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರು ತ್ತ ದಿ ಕ ವಿ ಪೊನ್ನನೂ ಇದೀ ಕಾನೂರು ಗಣಕ್ಕೆ ಸೀರು
 ಕು ರ ಳ ಗಳು ಣನಿಂದ ಶಾಸ ನಾದಾರ ಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರು ತ್ತ ದಿ ಹ ಸ ನಪ್ಪಿ
 ದೀಲ ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹ ಳಿರು ಬಿಡು ಒಡು ಶಾಸ ನದ್ಲಿ ಪೊನ್ನ ಕೆ ಪು ಹೆಸರನ್ನ
 'ಪು ಯವ ರ್ಯ' ಎದು ಹೇಳಿ, ಈ ಪುಂನ ವ ರ್ಯ ನ ಗು ರ ಇದ್ದನಂದಿ ಆಚಾರ್ಯ ರಿಂದೂ ಅವ ರ
 ಕ್ರಾ ಣೂರ್ಣಣಕ್ಕೆ ಸೀರು ಮೆಂದೂ ಹೆಳಿದಿ. ಪೊನ್ನನೂ ಶಾಂತಿಪು ದಾಣದ ಕೆಡು ಬಾಗ ದ್ಲಿ
 (೧೨-೮೦) ಇದ್ದ ನುದಿರು ನ್ನ ನಿನಿದಿದ್ಲಾ ನಿ. ಶ್ರೀಮ ಣು ಸಂಘ ಕಿಣಡತಂದಾನ್ವ ರು
 ಕ್ರಾ ಣೂರ್ಣಣ ತಿತ್ತಿ ಣೆ ಗಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸೀರು ತ್ರೈ ಮೈ ಹೇವ ಚಂದ್ರ ಆಚಾರ್ಯ ರೂ ಅವ ರ ಶ್ರಾ ವಕ
 ಶಿಷ್ಯ ದದ ಅಡಕಿರು ತಿಪ್ಪಣನೂ ಅಡಕಿರು ಪಾಯ್ಯನೂ ಸಲ್ಲೇಖಿನ ವುತ ಪ ಡಿದು ಸ ವ ಪು
 ಮ ರ ಣದಿದ ಮು ಡಿಟ್ಟ ನ್ನ ಈ ಶಾಸ ನದ ತಿಳಿಸಿದಿ [ಎ.ಕೆ. ಫ(ರ) ಬೀ ೩೮೩ ಮ ತ್ತ ೧೨೬೬.
 ಹ ಳಿ ಬಿಡು]. ಇದೀ ಶಾಸ ನದ್ಲಿ ಕ್ರಾ ಣೂರ್ಣಣಕ್ಕೆ ಸೀರು ಜೈನಾಚಾರ್ಯ ರ ಒಡು ದೊಡ್ಡ
 ಗು ರ ಷ್ಯ ಪರಪರಿರು ಪಟ್ಟಿ ರೀ ಸಿಗು ತ್ತ ದಿ (ಕ್ರಾ ಣೂರ್ಣಣ)

ಜಟಾಸಿಹ್ ನಂದ್ಯಾ ಚಾರ್ಯ ಫ
 |
 ಇದ್ದ ನಂದ್ಯಾ ಚಾರ್ಯ ಫ (ಪು ಯವ ರ್ಯ ನ ಗು ರ ಗಳು)
 |
 ಗು ಣಂದ್ಯಾ ಚಾರ್ಯ ಫ (ಗುಣರು ಚಿತ್ತಿ ತ)
 |
 ಜಿನ ಚಂದ್ರ ದೇವ
 |

ವಿ ಲೇಘಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ

|

ಕ ನಕ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ

|

ವ ಫದವ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವ |

|

ಕ ನಕನಂದಿ ತ್ರೈ ಮೈ ದೇವ

|

ಸಾಗ ರ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ

|

ವ ಫದವ ಚಂದ್ರ ದೇವ ||. ಸು. ೧೦೯೦

|

ಬಾಳ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ ಸು . ೧೧೩೦

|

ಬಾಳ ಚಂದ್ರ ತ್ರೈ ಮೈ ದೇವ ಸು . ೧೧೫೦

|

ನೀ ವಿ ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ. ಸು . ೧೧೭೫

|

ಜಾವಳಿಗಿರು ಮು ನಚಂದ್ರಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ. ಸು . ೧೨೦೦

|

ಸ ಕ ಕೃಚಂದ್ರ ಬಿ ಟ್ವಾ ರಕ ಸು . ೧೨೧೦

|

ವ ಾಧು ವಚಂದ್ರತ್ರಿೈ ಷೈ |||. ಸು . ೧೨೨೦

|

ಗಂಡ ಷಿು ಕ್ತ ವ ಾಘನಂದಿ,ಬ ಟ್ಠಾ ರಕೆ ಸು . ೧೨೩೦

|

ಹೇವ ಚಂದ್ರ ತ್ರೈ ಷೈ . ೧೨೬೦

ಈ ಶಾಸ ನದಲ್ಲಿ ಜಾವಳಿಗೆ (ಯು ಮು ನಿಸಂದ್ರ ದೇವ) ಎಂಬ ದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪುರೋಗ .

ಜಾವಳಿಗೆ, ಜಾಫ ಲಿ ಆಪು ಲಿ ಎಂಬ ದು 'ದು ಾನೀರು' ಎಂಬ ಶ ಬ್ಧರೂಪ ದ ಜ್ಞಾತಿ ರೂಪಗಳ (Cognates). ಸು ವು ಾ ಖಿಂ ವಷಣಗಳ ದೀರ್ಘ ಗು ರುತ್ಯು ಪರಂಪರೆಯ ನ್ನ ದಾಖಲಿಸಿರುವ ಈ ಶಾಸ ನುಲ್ಲಿ ದು ಾನೀರು ಸಂಘಟ ಸುಚನಿಯ ಾ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕ ನ್ನಡದ ರತ್ನತ್ರಯ ರೂಪಿನ ಸವ ರುದೀ ಪಕರೂಪದ ಪಂಪ ತ್ತು ನ್ನ ರನ್ರಲ್ಲಿ ತ್ತು ನ್ನ-ರನ್ರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ೧೫೦೦ ಬಸ ದಗಳನ್ನ ವ ಾಡಿಸಿದಳು. ಹೀಗೆ ಕ ನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ, ಕ ನ್ನಡದ ವಾಸ್ತು-ಶಿಲ್ಪ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ದುಾಪನೀರು ರಕೀಪಣ ಗೆ ಚ' ಳದಿಷ್ಟಾದ .

ದು ಾನೀರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಾಣೂರು ಗಣು ವಿವಾರ ದಲ್ಲಿ ಕ ನ್ನಡವಿ ಗಳಿದ್ದ ಗೌರ ವದರಗಳು ಗವ ನಿಕೆಗೆ ಹೇ ವಾಗಿದೆ. ತ್ತು ನ್ನನಿದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಸ್ಮರಣೆ ಸು ವು ಾ ಖಿಂ ವಷಣಗಳ ವರಿಗೆ ಆಕುಂಟಿತಿ ವಾಗಿ ಮು ನ್ನಡದಿದೆ ಎಂಬ ದು ತೊ ನಿಕೆ ಅಧ್ಯಯ ನದುದಲೂ ಶಾಸ ನುದಾರಗಳಿಂದಲೂ ದೃಡಪಡ ತ್ತದೆ ಅಲ್ಲ ದೆ ಕಾಣೂರು ಗಣು ವಿವಾರ ಗಳ ನ್ನ ಕಾಪಿಟ್ಟಿ ಮು ಕ ನ್ನಡ ಕೆ ಷಿಲು ವ ತ್ತು ಕ ನ್ನಡ ಶಾಸ ನಗಳು. ಈ ಎರಡು ಅದಿಕ್ಯತೆ ಮ ತ್ತು ತ್ತಿಸನೀರು ಮ ಾಗಲಿಂದ ಸಿಗುವ ಸಾವಗ್ರಿಯ ನ್ನ ಅವಲಂಬಿಸಿಯೇ ಇದರ ದಿಪದ ಚಿತ್ರ ಮ ತ್ತು

ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ವರಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುವಾಗಲೂ ಆಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಿಗಿಲಾದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಶ್ಲೋಕ ಮುಂತಾದವು ಅವನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಅಜಿತಕುಂದಾ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ-

ಶ್ರೀ ನೀ ವಿಚಂದ್ರ ಮುನಿಗಳ

ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಸ್ತೋತ್ರ

ದ್ಯಾನಿಳಿಸುವುದು.

ತಾನೇನಿಸಿ ಕುಶಲನಾದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿವೆ || (೧೨-೨೧)

ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿದ, ಅತಿವಿಭಿನ್ನವೂ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಮಗನಾದ ಅಜಿತಕುಂದನೂ ಈ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪರಂಪರಿಸಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ನೀ ವಿಚಂದ್ರ ಮುನಿ ಮತ್ತು ಸುಷುಪ್ತಗಣನ ಕೌರವರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಆಚಾರ್ಯರೂ ಅತಿವಿಭಿನ್ನವೂ ಸಿತನದಗುರು ಪುಷ್ಪರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಅನ್ಯತ್ರ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾನೆ [ನಾಗರಜಯ್ಯ ಹಂಪಿ: ಕುಶಲನಾದ ಸ್ತೋತ್ರ : ೧೯೯೬ : ೫೦-೫೧].

ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅನಂತನಾಥ ಕುಂದದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಾಚೀನರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಒಂದು ತ್ರಿಪದಿಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ವಂದ್ಯತ ಜನಾಸಿಹ ಣದ್ಯಾಚಾರ್ಯಾದ್ರೀಂದ್ರ

ನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯಾದಿ ಮುನಿರು ಕಾನೂನು

ಉದ್ಯುತ ಪ್ರಾಣಿ ರೀಷಿ ಗೆಲ್ಲಂ || (೧-೧೭)

ಮತ್ತು ಈ ಗಣದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಕಂದಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ:

ಶ್ರೀ ಮತ್ಸರಗಣಚಿ

ತಾಮಣಿಳ ರಾಮ ಚಂದ್ರದೀಪಮುನಿಂದ್ರ

ತಾವಿ ಗಣಗು ರುಗಳೆನು ಮ

ಹಾವ ಹಿಮೆಗೆ ಜನ್ಮ ನಂತ ನೋತ ವನಾಮ || (೧-೨೫)

ವಿಷ್ಣುಂಡ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಜಟಾಸಿಹ ನಂದಿ ಇಂದ್ರನು ಮತ್ತು ರಾಮ ಚಂದ್ರ ಮುನಿ-ಈ ಮಹಾರು ಕನಕು ಗಣು ಮಹಾವ ಹಿಮೆ ರು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಜಟಾಸಿಹ ನಂದಿಯು ವರಗ ಚಡಿ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಸುಮಾರು ಷನೈರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪೆ [ಉಪಾದ್ಯೆ ಪೀಪರ್ಶ್ : ೧೯೮೩: ೧೬೬]: ಇಂದ್ರ ನಂದಿ ಆಚಾರ್ಯನ ಕಾಲ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಧಿಭಾಗ. ಹೀಗಾಗಿ ಕನಕು ಗಣು ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೇಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿತ್ತೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಹಾಬಲಕವಿ (೧೨೫೪) ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಜಟಾಸಿಹ ನಂದಿ ಮುನಿಯನ್ನು ಗೃಹ್ಯಪಿಂಠವನ್ನು ಹಿಡಿದ ಆಚಾರ್ಯರೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಪುರಾಣಿ ಹೃದಯದಾಗಿದೆ:

ದೈರುಣಪರಗೃಹ್ಯಪಿಂಠ

ಚಾರುಣ ಚಟಾಸಿಹ ನಂದಿ ಜಗತ್ಪ್ರಿಯತ

ಚಾರುಣ ಪ್ರಬಾವವತ್ಸ

ಶ್ವರುಣವರು ಶ್ರೀ ಗೃಹ್ಯಪಿಂಠ ಜಗವಸ್ವಯಂ || (೧-೧೪)

ದಿಗಂಬರ ಪಂಥದ ಗಣವೇದಗಳಲ್ಲಿ ದೇಸಿಗಗಣ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂತಿರಬಹುದು. ಈ ಪಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾನನಗಣ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗಳಿವೆ. ಈ ನಾನಾರು ಗಣ ಮೂಲಸಂಘ ಹಾಗೂ ಕುಂದುಕುಂದ ಅನ್ವಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ನಿನಗಿಂತಿರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಈ ದಾಪನೀರು ಸಂಘದ ದಿಗಂಬರ ಸಂಘ ಪರಿವಾರದೊಳಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುವು. ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತವೆಂದು ತಿಳಿದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು:

ಶ್ರೀ ಮೂಲಸಂಘ ಕುಂದುಕುಂದಾನ್ವಯ ಕಾರಣೋಕ್ತಿಯ
 ತಿತ್ತಿಣ್ಣೆಗೆಚ್ಚು ಜವಳಿಗಿರುವ ಮುನಿದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರ
 ಶಿಷ್ಯ ಪೇಠಾಚಯ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವ...
 ದೇಶೀಯ ಗಣದ ಬಸದೊಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣೋಕ್ತಿಯ ಬಸದಿ
 ಫುಂಡಕ್ಕೆ ಅನ್ನು ಪಂಚ ಬಸದೊ ಸುವವ... .

[ಎ.ಕೆ. ೨(ಪು.) ನಾಪಂ ೬೮ (೦ ೧೯೪೦-೩೩). ಸು. ೧೧೩೨. ದಡಗ (ಮಂಡ್ಯ ಜಿ/ನಾಪಂ ೦೩). ತು. ೫೨. ಸಾಲು: ೨೫-೨೬ ಮತ್ತು ೩೩-೩೪]. ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಜವಳಿಗಿರುವ ಮುನಿದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವನು ರುಷನೀಯ ಗುರು (ಜವಳಿಗಿ) ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಕವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ ತಿಪ್ಪುರು ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಶಾಸನ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು -

೧. ಸ್ತೋತ್ರಭರು ಬಾಷಾ ಕಿಚ್ಚಿಕ್ರವತ್ ಕಂಡುಕೊಂಡಿವರ ಮದುವಳಿ ಸೇನಾ ದೇವಿಯ ರವೆ ಕಾರಣೋಕ್ತಿಯ ತಿಳಿಕನಮಪ್ಪ ಬಾಳ ಚಂದ್ರದೇವರಂತೆವ ಗುರುಗಳಿಗೆ

ಪರೀಕ್ಷೆ ವಾಗಿ ವ ವಹು ಪುಟ್ಟೆ [ಎ.ಕೆ ೭ (ಪ) ವದ್ದೂರು ೫೨ (೦ ೧೯೪೭ ರಿಂದ
೫೬-೨೧) ಅತೀದಿ. ತಿಫ್ಫುರು.ಫು .೨೮೨]

೨. ತ ವ್ಯ ಗು ರ ಗಳು ತ್ರಿ ಮ ಷು ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಗೃಹಣದ ತಿತ್ತಿಣಿಕೆ ಗೆಟ್ಟದ
ತ್ರೀ ಮ ಸ್ತೇಫಟಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವರ ಕಾಲಂ ಕೆಟ್ಟೆ ,ದಾರಾಪೂ ಬ್ಬೇಕೆಂ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟ
ದತ್ತಿ ||

[ಅದೇ, ವ ದ್ದೂರು ೫೪ (೧೧೧ ಮ ವ೩೧). ೧೧೧೭. ತಿಫ್ಫುರು.ಫು .೨೮೪]

೩. ತ್ರೀ ಮ ಷು ಸಂಗದ (ಉ ಹು ಕುಂದಾಸ್ತ ರು) ಕಾನೂಗೃಹಣದ ತಿತ್ತಿಣಿಕೆ ಗೆಟ್ಟದ ,ದ್ಯಾನ
ದಾರಣ ವನಾನುಷ್ಠಾನ ಜಪ ಸುವ ಸದಿ ಸೀಲ ಗುಣವನ್ನೇ ವೇಗ ಚಂದ್ರ
ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವರ ತಿಷ್ಯದ ಕಮದ ಪಣ್ಣಿ ದೇವರ ಸಾದ ಖೇಗಲ ಶ್ರುತ ತಿತ್ತಿಪಣ್ಣಿತ
ದೇವದ. [ಅದೇ, ವ ದ್ದೂರು ೧೦೬(೧೧೧ ಮ ವ ೪೮) ೧೬೯೮(?) ಹಾಗೆಹ ಳ್ಲಿ. ಫು .
೩೧೯]. ಈ ಶಾಸನದ ಕಾಲ ೧೧೩೭-೩೮ ಎಂದು ತಿವ ತನಿಸು ಹುದ. ಇಲ್ಲಿಯೇ
ಹೇಳಿಬೇಕಾದ ಮತ್ತಿರಡೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವ ತೆಂದರೆ, ವ ದ್ದೂರು ವಳಿಷ್ಟಿ ವಂಡ
ನಾಗವಂಗಲ- ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಯ ಚುನಿಯ ಸಂಘದ, ಕಾನೂಗುಣ ವತ್ತು
ತಿತ್ತಿಣಿಕೆಟ್ಟದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಬ್ಬಿತ್ತಿಂಬದ, ಮತ್ತೆ ಕಾರೂರು ಗಣ್ಣೆ ಸೇರಿದ ಬಸದೊಳೂ
ಇದ್ದು ಮಿಬದು.

ಕಣಪಾರ್ಯ ಕೆ ವಿ(ಸು . ೧೧೫೦) ತನ್ನ ನೇವನಾಧಿಪತಿ ದಣ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರೂಗೃಹಣದ
ನೇವಿಚಂದ್ರ ಮುನಿಯನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾನೆ

ನು ತ ಕಾರೂಗೃಹಣ ಸಿಹ್ ಷಿರನವಳ ಸ್ವಾಧ್ಯದ ಮ್ಯಾಂಗವಿ

ಶ್ರುತ ಖಡ್ಗಂಶ ರಿದಿದ ನಿಮು ಳಳ ರು ಶಶ್ಚೇತಾತ ಪತ್ರಂ ಮಿಾ

ಜಿತ ಸು ಚ್ಚಾರು ಚ ರತ್ರ ಚಾಮ ರಚರುಂ ನಿದಂ ತಕ್ರೀ ಲಾಭ್ಯ ದ

ನ್ನ ತಿಯೋ ನೆಟ್ಟಸಿ ಸೇ ವಿ ಚ ಯ್ತ ಮು ನಿಷಂ ರಾದ್ಧಾಂತ ಚ ಕ್ರಿಷ್ಟು ರಂ | (೧-೧೮)

ನೇ ವಿ ಚಂದ್ರ ಮು ನೊಶ್ಚ ರಂ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಚ ಕ್ರವತಗಳು , ಫು ಜ್ಞವಾದ ಕಾಣೂಗಣಮೆಂಬ
ಯು ತುರಂಜುರಿರು ಸಿಹಾಸನವನ್ನು ಏರಿದ ವರು. ನಿಮುಲ ವಾದ ಸ್ಯಾಧ್ವಾ ದ ಮೈ ಯಲ್ಲಿಹ ರೆತ ವದ
ಕೀರ್ತಿಯೆಂಬ ಬಿಕ್ಕೊಡಿಯನ್ನು ತಳಿದವರು, ಉಜ್ವಲವಾದ ಸದಾಚಾರ ಮುಬ ಚಾಮ ಳಳ
ಸುವಾಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು, ತಪಸ್ಸೆಂಬ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೀಪ್ತ ಪೆನಿಸಿದರು [ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ
ಇದ್ದಂತೆ ತಪ್ಪಿಗೆ ಈ ಮುನಿಗಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಬುದ ಇಲ್ಲಿ ಅರು ; ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಇದ್ದಂತೆ
ತಪ್ಪಿಗೆ ಈ ಮುನಿಗಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಬುದ ಇಲ್ಲಿ ಅರು ; ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸಿಹಾಸನ
ಮೊದಲಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಈ ಯುತಗೂ ಇವೆ.]. ಕವಲಭವ ಕೆಯು ೧ (೧೨೩೫) ಶಾಂತಿಶ್ಲ ರ
ಫು ರಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣೂರು ಗಣದ ಬಾಸು ಕೀರ್ತಿ ಮುಲದಾಠಿ ಯೋಗೀಶ್ವ ರನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವನ್ನು
ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ:

ದು ವನಾನೀ ಕಮು ಸೇಕ ಬಾಣಮು ಖಿದಿ ಗೆಲ್ಲ ನೈ ದೀಪ್ತಚಿತ್ತ ಕರಂ

ತು ವನಿಟ್ಟುಟ್ಟಿದಂತು ವಲ್ಲ ದೆಯು ವಂ ಕ್ರೋದಾದಿ ವ್ಹಿಷ್ಟ ವ

ಗಣವನಾಶಾಂತಿಯೆ ನಿಂದ ಚ್ಚರಿಕರಂ ಕಾಣೂಗಣಾಂಭೆಷದಿ ಬಾ

ನು ವನಿಟ್ಟು ಗ್ಗದ ಬಾಸು ಕೀರ್ತಿ ಮುಲದಾಠಿ ಖ್ಯಾತ ಯೋಗೀಶ್ವ ರಂ || (೧-೪೨)

ಕಾಣೂಗಣ ಸು ಮು ದ್ರಕ್ಕೆ ಸು ಋಣಸಿನಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾದ ಬಾಸು ಕೀರ್ತಿ ಮುಬ ಮುಲದಾಠಿ
ಯೋಗೀಶ್ವ ರನ, ಸುಕಲ ಲೋಕಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಂದೇ ಬಂದು ಬಾಣದಿಂದ ಗೆದ್ದನ' ಎಂದು
ಉನ್ನತ ನಾಗಿದ್ದ ಕಾಮನನ್ನೂ ಕ್ರೋಧ ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಅರಿವುಗಣವನ್ನೂ ತನ್ನ ಶಾಂತಿ

ಪ್ರಬಾವದೊಡಲೆ ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟನು -ಇದು ಸೀಷೆ ಜಿಗಿ! ಕಾಣೂರು ಗಣಪ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೀರ್ತಿ ಮುನಿಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಮಂಗರಾಜನು (ಸು. ೧೩೬೦) ಖಿಗೇಂದ್ರ ಮಣಿಪುಷ್ಪಣದಲ್ಲಿದ್ದು ೧ ಬ್ರಹ್ಮಕವಿ (ಸು. ೧೬೦೦) ವಜ್ರಕುಮಾರ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ, ಶಿವಮಯನು ಅಜನಾ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ಚಿದರ ಚಂದ್ರವನ (೧೬೪೬) ಕಾಕಣದ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ಕಾಣೂರು ಗಣಪ ದೇವಕೀರ್ತಿ ಮುನಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಸಿಂಹಾಸನಾದಿಲಿಸಿಂಧ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೀಷೇಶ್ವರನ ಜೀವಂದರ ಪಟ್ಟದಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕವಿ ಪಾರುಣಿಕೇಯಾ ಜ್ಞಾನ ಚಂದ್ರಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ (೧-೩೧) ದೊಡ್ಡಯ್ಯನ (ಸು. ೧೬೨೦) ಚಂದ್ರಪ್ರಬುಚರಿತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ (೧-೨೯), ಚಿದರ ಚಂದ್ರವನ ಕಾಕಣದ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ದೇವಕೀರ್ತಿ ಗುಣಾನ ಪಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾಣೂರು ಗಣಪ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖರು ತುತಿಯನ್ನು ವಹಾಬು ಕವಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಆ ಜಗತ್ತರು ಪುಷ್ಪಿಪಿನು ಕಾಣೂರ್ಗಣಾಂಗ್ರಣಿ ಕೀರ್ತಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನು ಅಗಣ್ಯತುಣ್ಣನು ರಾಜಗುರು ತಾರಾಜಿವ ನಿವಾಸಿನೀ ಕಾಂತನು ತ್ರಿಮದಭುಪಟ್ಟಿತಿರ್ಥ ಚತುರ್ಮುಖ ಜಿನೇಂದ್ರ ಮಂದಿರಾದ್ಯನೀಕ ಜಿನವದಿರೀಷದ್ಧಾರಕನು ರಟ್ಟದಾಜ್ಞ ನಿಸ್ತಾರಕನು ಅಖಿಲ ತರ್ಕತಂತ್ರ ಮಂತ್ರ ವ್ಯಾಕರಣದಿರುತ ಕಾವ್ಯನಾಟಕ ರಟ್ಟದಾಜ್ಞ ನಿಸ್ತಾರಕನು ಅಖಿಲ ತರ್ಕತಂತ್ರ ಮಂತ್ರ ವ್ಯಾಕರಣದಿರುತ ಕಾವ್ಯನಾಟಕ ಪ್ರವೀಣನು ಚರಣಶರಣರು ತಾಖ್ಯಾತ ಭುಷಣ ರಾಜಾಳಂಕಿತ ತ್ರಾಣನು ಪಿನಿ

ಚಿತ್ತೆ ಗಣಜಗಂನಿಗತ್ತಿ ಪೆದಂ ಮುನಿಂಧ್ರನ ಪುಷ್ಪಿ ವಂಡನಂ

ನಿಗಣಿ ಬುಜುಗಕ್ಕೆ ವಿಗಲು ನ್ನತಿವೇರು ಮೆಂ ವಿಗಲ್ ಜಯಂ

ವಿ ಗಿಲಿದ ಪೈರಾಸೆಗೆ ನಿಜೋಜ್ಜಲ ಹಿತಿ ವಿ ಸು ಕುಂ ಸು ರ

ದುಗೆ ವಿ ಸು ತು ಫ ನೀ ತಿ ವಿ ಸು ವ ದಿ ವಿ ಪಾದಿ ಪ ವ ತ್ರಿ ಗಿಂ ಬಿನಂ ||

[ಮಹಾಬಲ ಕವಿ ೧೨೫೪, ನೀ ವಿ ನಾಥ ತು ರಾಣಿ, ೧-೧೯೪, ೨೦]

ಮ ಸು ಲೋಕ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ ಫಲ ವಾದ ದ್ವಿನಿಹಿತ ಕಾಣೂರು ಗಣಪಲ್ಲಿ ಆಗು ಗಣರೂ
ಹೆಚ್ಚು ತು ಣಶಾಲಿಯೂ ರಾಜಗು ರಫು ,ಶಾಂತ ನೂ ಹ ಗೆಗಳಿಗೆ ಯ ವ ಸ್ತು ರಜೆಯೂ ಆಗಿದ್ದವನು
ಮು ನಿಸಿದನು. ಈತನು ಅಫು ಪಟ್ಟಿ ತಿಥಿ (ಪ್ರೀ ಕಾಪು ತಿಥಿ) ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚಿತ ಮ ಫಲಿ ಜಿನೀಂದ್ರ
ಮಂದಿರ ಪೀ ಪೊಡು ವದ ಅನೀಕ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಜೀಣೋದ್ಧಾರ ಮ ವಡುನು. ಚಹು ಪೈಗಳಲ್ಲಿ
ನಿಫು ಣಾಗಿದ್ದ ಈತನಿಗೆ ರಾಜರು ಗಳೂ ನವ ಸ್ಥು ತಿತ್ತಿದರು. ಸು ಚಹುಗಳೂ ಅಂತರ
ಪ್ರಾರು ಸಿನಿಸಿದ ಈ ಮುನಿಸಿದನನ್ನು ಜನ ತಿ ಕಿಣಾಡಾಡಿತ್ತು. ಈತನು (ಸೌದತ್ತಿರು) ರಟ್ಟರ
ರಾಜ್ಯ ವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿಸಿದ್ದನು.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ೧೨೨೯ ರಲ್ಲಿ ರ ಚಿತ ವದ ಸೌದತ್ತಿರು ಶಾಸನದಲ್ಲಿಕಿ ಷಾ ಮುನಿಸಿದನು
ಉನ್ನತ ಪ್ರದಾ ವಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವನ್ನು ಶ್ಲಾ ಘಿಸಲಾಗಿದ್ದು , ಆ ವ ಣನೆಯು ಮಹಾಬಲ ಕವಿಯು ಮ ವತಗಳಿಗೆ
ಆಕ ರಪಿಸಿದ:

ಆ ರಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ವಂ ವಿ

ಸು ರಿಸಿ ನಲಮಿದಿ ರಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷಿ ರನಿ

ಸು ರಕನಿಸುಂಲಕ್ಷ್ಮೀ

ನಾರೀಶಂ ರಟ್ಟ ರಾಜಗು ರ ಮು ನಿಸಿದಂ ||

ಕು ಮ ದಾನು ತಿಯೆಂದೆ ಫು ಯಿ ಮು ನಿಸಿದಂ ಶ ತ್ರು ,ಬು ಸ್ಯು ನ್ಯಾಖಾ

ಬ್ಲವ ನೈವೋದಿದ ತೇಜದಿಂದಿ ಮು ನಿಸಂದ್ರಂ ರಟ್ಟರಾಜ್ಯಾಭಿರುಂ
ಕ್ರವದಿ ದಿಕ್ತ ಟಮಂ ಪಳಚಲಿ ಮೆಂ ಪೆಚ್ಚಿ ಪ್ಪ ತನ್ನೊಯು ವಿ
ಕ್ರವದಿದಂ ಮು ನಿಸಂದ್ರನಿತು ಮು ನಿಸಂದ್ರಂ ಚಯ್ಯನವ ಘ್ನಿತಂ ||

ಗು ರವದಂ ಕಾತ್ರೈವಿರ್ಯು ಕ್ಷಿತಿಪ ತೆನಿಸುಂ ವಂತ್ರದಿ ತಾನೆ ಚ್ಚಿ
ಗು ರವದಂ ಶ ಸ್ತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ ಸ್ಥಿರ ಪ ರಾತಿಯೊಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವರೈ ದಿಕ್ಷಾ
ಗು ರವದಂ ಪ್ರಾ ಜ್ಯರಾಜ್ಯಾಪಹ ರಣಮೆ ಪ ರಕ್ಷಣೆಣ ಪಾಳ ಗ್ನಿಸಲ್ಕೇ
ಳ್ಳು ರ ಶ ಬ್ಬಂ ವಾಚ್ಚಿ ವ ಪ್ಪುಲ್ಲದಿ ವರ ಮು ನಿಸಂದ್ರದಿದೇಂ ದೇಸೆಗಾಯ್ತೇ ||

ದ ರಣಶಾಗ್ರಣೆ ಕಾತ್ರೈವಿರ್ಯು ಕ್ಷು ತನಪ್ಪೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಂಗಿ ಸು
ಕ್ಷಿ ರ ವಚ್ಚಿ ರಿ ದಾತ್ರಿ ರುಂ ನಯ ದೋ ಕಾಯು ತ್ರ ಮಂ ಮ ಠಿದಂ
ವ ರ ಬಹ ಚುಳ ದಿ ಮೋ ದಿ ನೈಪರಂದಿಂಕಿ ಾಡ ನೆ ವಾಣಸಾ
ದ ರಣ ತ್ರಿ ಮು ನಿಸಂದ್ರ ದೇವನಸುಹೃನ್ಮಾ ತಂಗಿ ಕಿ ರ ವಂ ||

ಆರ್ಯು ಕಂ ಸಚಿವ ರೊಳ ತಿವ
ತು ರ್ಯು ಕಂ ರಟ್ಟೋ ಚೊ ಪ ಪ್ಪು ತ್ತೊ ಚಾಯ್ಕುಂ
ಕಾರ್ಯು ಕದ ಉದ ರತಿಯೊಳ
ದಾರ್ಯು ಕದೊಳಾರಿದ ವದೊ ನೆ ಮು ನಿಸಂದ್ರಂ ||

ಆ ಮು ನಿಸಯ್ಯ ದೇವನಲ ವ ವ್ಯ ರೊಸು ತಡ್ಡು ತಿಷ್ಟಚಿ
ನ್ಮಾ ವ ಣೆ ಕಾವ ರಾಜ ತ ನುಂ ಕಿ ರಣಗ್ರಣೆಶಾವಿ ನಾಥ ನು

ದ್ವಾ ವ ಪ ದಕ್ರ ವಂ ನಿಗ ಳ್ಲ ಕ ಾಡಿಯ ನಾಗ ನ ದರ ಚಾರಲ

ಕ್ಷೀವ ಹಿವ ಪು ಳಂಚನ ಸುಖಾನು ಬವಂಸಲ ವ ಳ್ಲಿಹಜ್ಜ ಳನಂ ||

ಎನೆ ನಿಗ ಳ್ಲ ಮ ಳ್ಲಿಹಜ್ಜ ಳನನನ ಪವ ವಲಾವತು ಪಿತಿನಿ ಚತು ದನ ನನ ಸುಬಿರು ಳ್ಲಿ
ಪು ಜ್ಞಂ ಮು ನಿಸು ಪ್ರಕ ವದು ಳಿ ಳ್ಲಿ ಮು ನಿವಡು ದಿಕಂ ||ಶ್ರೀ ರ ಟ್ಲರಾಭ
ಪ್ರ ತ್ಯಾ ಚಾಯ್ಯನ ಅಬಿರು ದ ಮಂಡಳಿಕ ಜವ ರಜನು ವ ಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಮ ದ್ರಾ ಜಗು ರಗಳ
ಮು ನಿಸಂದ್ರ ದೇವರಸೀಲಗಿಸಿ ಕ ಾಡಿ ಮೂಱಿ ಸಾಸಿರ ದ ಬಳಿಯ ಬಾಡಂ
ಶ್ರೀ ಮ ದ್ರಾ ಜಗು ರಗಳ ಮು ನಿಸಯ್ಯ ದೇವ ವಾಳಿ ವಾಡಂ ಸು ಗಂಧ ವತ್ ಹ ನೆರಡ ವಂ
ತ ದಾಣ್ಣಿಯಿಂ ಪ್ರ ತಿಪಾಳಿಸು ತ್ರ ವಿಠ್ಲ [Fleet, J.F., JBBRS. Vol. 10.No. 30
00(1874). Inscription No. 7.A.D. 1229-30. Pp 260-67]

ಇದೇ ಮು ನಿಸಂದ್ರ ನನ್ನ ಇಮ್ಮಡಿ ಗುಣವ ವ ಳ ಕಿಯು ೧ (೧೨೧೫) ತನ್ನ ತು ಷ್ವದಂತ
ತು ರಾಣದ ಳ್ಲಿ (೧-೨೨) ಸ್ತು ತಿಡ್ಡಾನಿ, ವ ತು ಪ್ರತಿ ಳ್ಲಾ ಸಾತ್ಯ ದ ಗ ಧ್ವ ಳ್ಲಿಯ ೧ ಸ್ಮ ಡಿಡ್ಡಾನಿ;
ಮು ನಿಸಂದ್ರ ಪಂಡಿತ ದೇವ ಸು ಫಕ್ತ ಸ ಳ್ಲಿ ಚಿದ್ರಿ ಕ ಪಾನ ಪಠ್ಯುಷ್ಟ, ವ ವಸು ವ ರಳ
ಗು ಣವ ವ ಳ ನಿವಿ ಳ ತ ವ ಪ್ಪ ತು ಷ್ವದಂತ ತು ರಾಣ (=ಮು ನಿಸಯ್ಯ ಪಂಡಿತ ದೇವನ ಚಿನ್ನಗಿ
ಹೆಳಿದ ಒಳಿಯ ವ ವತು ಗೆಂಬ ಬಿಳ ದಿಗ ಳ್ಲ ಕುಡಿದು ವೈತುಂಬಿಕಿ ಾಡಿಯ ವ ಹ ನೆ ಪ್ಪು ಮು
ಗು ಣವ ವ ಳ ಕ ಮಿ ಂದ ಬಿಳ ದಿಗ ಳ್ಲ ಕುಡಿದು ವೈತುಂಬಿಕಿ ಾಡಿಯ ವ ಹ ನೆ ಪ್ಪು ಮು
ಗು ಣವ ವ ಳ ಕ ಮಿ ಂದ ಬಿರುಲ ಪು ತು ಷ್ವದಂತ ತು ರಾಣ ಕಾವ್ಯ), ಅಗ್ಗ ಳಕ ಮಿ ೧ ಸಹ
(೧೧೮೭) ಮು ನಿಸಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಯ ನ್ನ ಜಗ ಧ್ವ ಯ್ಯನಿ ದಿದ್ಡಾನಿ ತನ್ನ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಬು ತು ರಾಣಕಾವ್ಯ ದಲ್ಲಿ
(೧-೨೭)

ಫೈ ನ್ನಕ ಮಿು ಬಿಟ್ಟ ದ ದಾವ ನಂದಿಮು ನಿಯು ನ್ನ ಕನ ಸು ಗಣದ ಗು ರ ಪ ರಂಪರಿಗೆ ಸೀರಿದ ವನಿದು ಸುಷಿಸಿದ್ದಾ ನೆ. ಬಿಟ್ಟ ದ ದಾವನಂದಿ ಎಬ ಹೆ ಸರ ಯು ತಿಳು ನ್ನು ಜನ ರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗಳ ಕಾಲ, ಕ್ರಮ ವಾಗಿ ಕ್ರಿ ಶ. ೮೮೦, ೯೯೦, ೧೦೯೦ ಮ ತ್ತು ೧೧೮೦. ಫೈ ನ್ನಕ ಮಿು ಪ ದ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹ ರಿಸು ತುದರ ವಾಚಕ ಈ ಯು ತಿಯು ನ್ನ ಕು ರತ ವ ಪಾಶಿಯು ನ್ನ ಮ ನನವ ಪಾಹು ದ :

ಅನ ಘಠ ತ್ರಿ ಕಾಲ ಯೋಗಿಗ

ಳ ನ ಪವ ಚಾರಿತ್ರ ರ್ವದಿತಿರು ರ ವೇರು ತ

ಮು ನಿಮು ಫೈ ಬಿಟ್ಟ ದ ದ

ಮ ನಂದಿಮುನಿ ಪಿ ರ ಣದಿ ಮು ನಿಪು ರ ಶಿಷ್ಯ ತ || (೧-೨೩)

ಮು ನಿಮು ಫೈ ಬಿಟ್ಟ ದ ದ

ಮ ನಂದಿಗಳ ಶಿಷ್ಯ ರಿದು ಕು ರ್ವೋಜ್ಜ ಳ ನೂ

ತ ನ ಕಿ ತ್ತ ಮ ಣ್ಣಿ ಗಳ ಚಂ

ದಿನಂದಿಗಳ ಗ ಣದ ರ್ವಗ್ಯಾ ಸು ಪ ಪು ತ || (೧-೨೪)

(ಪಿ ರ ಣದಿಮು ನಿಪು ರ ಶಿಷ್ಯ ನಾದ ಬಿಟ್ಟ ದ ದಾವ ಣದಿ ಮುನಿಯು ಪಾಪ ರಹಿತನ, ಪ ಠು ರ್ವನ, ತ್ರಿ ಕಾಲ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ, ಎಣಿಯಿಲ್ಲ ದ ಶೀಲ ಸಂಪನ್ನನ, ಅಧಿ ತಿಯ ನ, ಅಳ ತಿಗೆ ವೀರಿದ ವನ. ಈತ ನ ಶಿಷ್ಯ ನಾದ ಚಂದಿನಂದಿ ಮು ನಿಯು ಇದ ಕು ರ್ವೋಜ್ಜಲವಾದ ಹೆ ಣ್ಣಿ ಗೆಲುವಿನ ವ ಣ್ಣಿ, ಗ ಣದ ರ್ವಲ್ಲಿ ಪಿಪು ರಿಗ ರದ ಗೌತ ವ ಗಣು ರ್ವೆ ಸು ಪ ಪು ನ) ಚಂದಿನಂದಿ ಮು ನಿಯು ಶಿಷ್ಯ ನೆ ಜನ ಚಯ್ವ ಮ ನಿ ಈತ ನ ಫೈ ನ್ನಕ ಮಿ ಆಸ ರಿ ನೀಡಿದ

ಮಲ್ಲಪುರುಷು ತ್ತು ನ್ನವರುಷು ಸೀಷದರರ ಕುಲಗುಠ; ಈ ಮಲ್ಲಪುಷು ವು ಗಳೇ ದಾನಚಿತವುಣಿ
ಅತ್ತಿ ವು ಛಿ.

ಕಿ ಣಪಾರುಣು ಣ್ನೋಬ ದಿಟ್ಟದ ವು ತಿಪುತಿಯು ನ್ನ ಪು ರಚಯಿ ಸಿದ್ಧಾ ಸಿ:

ಫು ಲಿಯುದು ಗು ಚುಸುತಿರಿ

ಕಿಲ ದೀಣ್ ಪಾವಡದ ಣ್ನಾಡಿ ಸು ತ್ತಲ್ ವು ರುಂ

ತಿಣು ಗು ದಿ ಕಿಯಿ ಕ್ಕಿದುಂ

ನಿಲ ನಿಲ್ಲುಂ ಪೂ ಗುಣಿ ದಿಟ್ಟದ ವು ತಿ ತಿಳು ಕು || (೧-೧೫)

ದು ವನದೀಣಿ ನಿಗುಲ ದೀ ವತಿ

ದು ವನಛಿ ಪುಹು ಣ್ನಿ ದಿಟ್ಟದ ವು ತಿಪುತಿಯು ಣ್ನ

ದು ವನವತಿಯಲ್ಯ ಕಿಣುಡಳ

ದು ವನಸ್ತು ತವ ಪ್ಪು ಜಿನ ವ ತವುತ ತತಿಯುಂ || (೧-೧೬)

ದಿಟ್ಟದ ಮುನಿಯುಂ ನಿನಿದೀಡಿ

ಮು ಟ್ಪುಕು ರಾಕ್ಷ ಸು ಷಿಾಚಿ ಷಿ ವು ಚುಗು ಲಲಂ

ನಿಟ್ಟು ನಿನಲ ವರತಪದೀಣ

ದೀಣ್ಣು ಜಿ ದುವನ ಪು ಷುಕುಂಬ ದು ಲೋಕಂ || (೧-೧೭)

ಫು ಲಿಯುದು ಪುಕ್ಕದಲ್ಲ ಗು ಚುಸುತಿ ದ್ಧರೂ ತನ್ನ ದೀಹದ ವು ಲೋ ಹು ತ್ತು
ಸು ತ್ತಿಕಿಣುಡಿದ್ಧರೂ ಸ್ವ ಲ್ಪವಾ ಕಿ ದಲದಿ ತಪದಲ್ಲ ತಿಣುಗದ್ದ ದಿಟ್ಟದ ಮು ನಿಯು ನ್ನ ಲೋಕು ಷಿ
ಹು ಣ್ನು ತ್ತಿದಿ ಪುಲ್ಲಹು ಸುಠ ವಾಸಿಯು ಗು ವದೀವತಿ ದು ಪು ಛಿಯು ತುಂಬಹು ದಿಯು ನ್ನ

ತೆ ದ ಮಂಹ ವಳು. ಅಂತಹ ಆಕೆ ಆ ದಿಟ್ಟ ದ ಮ ನೊಳ ಬಳಿಯ ಲ್ಲಿಲೆ ಷಕ ತ್ರಾಭ್ಯ ಜಿನ,ದವೆದ
ವ್ರ ತಗಳನ್ನು ಪ ಡೆಹುಳು.]

ಇದೇ ಷ ರು ವನ್ನು ಒಂದು ಶಾಸನ ಕೂಡ ನ ವ ಷಿಸಿರು ತ್ರ ದ ಇಷ್ಟೇ ಸ್ಥಾ ರಸ್ಯ ವಾಗಿದೆ:

ತ ಳ ವ ಳಗನಾಗಿ ತ್ರ ಲೊಳ

ಗ ಳಗಜನಿಗಾದ ವ ಳ್ಲಿ ಗುಹೆ ಯಿಂದ ವಣಂ

ತ ಳರದೆನಿಸಿಪರ್ವ ವ ನೇ

ಬಳ ಮ ಚಗು ತ್ರ ಗುಹೆ ರು ,ಬ ಳ್ಲಾ ರಕ ನೆ ||

ಪುಷ್ಪ ಪ ವಾಸಿಗಳ ಪಾ

ಪುಷ್ಪ ರು ಕಿರ ವ ಷಕಿಗಳ ಗುಹಾವಾಸಿಗಳ

ತ್ಯಕ್ಷುಂಜಾ ರತ ರುರ

ನೀಕ್ಷಿತಿ ತ್ವಿ ಗುಲ ತ್ರ ದ ಗುಹೆ ರು ,ಬ ಳ್ಲಾ ರಕ ನೆ ||

ಪ ಡಿದ ದ ನೋಂಬವಾಡಿಯು

ವೀಡು ನೋನೀ ದ ಡೆಗೆ ವಾಡಿಯು ಂ,ದ ವ್ಯವ ನೇ

ಗ ಡೆದ ತ ಪು ,ಬು ವನವ

ನ ಡೆಗೆಗಿಸಿ ನೆ ಗುಲ ಗುಹೆ ರು ,ಬ ಳ್ಲಾ ರಕ ನೆ ||

[ಎ.ಕೆ.ಇ. ನಾಮಂ ೬೨. ೧೦೬೦] ಈ ಶಾಸನ ಕಿಷ್ಕುಕಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ಬುಡಿಯ ವೀಲಿದೆ.

ಅಂದರೆ ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳ ಈ ಮುನಿಯು ತಪಸ್ಸು ವ ಷಕ ಸ್ಥ ಳವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೋತೃ ಈ

ಜಾಗ ಹತ್ತಿ; ಶೃಂಗೇರಿ ಒಮ್ಮೆ ಜೈನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು ಆವೆಲೆ ಅದು ವೈದಿಕರ
 ವಶವಾಯಿತೆಂಬುದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯಸಂಗತಿ

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗೋದ ದಿಟ್ಟದ ವುಚಿತಿಯ ಹೆಸರು ಆ ಹನ್ನೊಂದು
 ದಿಟ್ಟದ ದೇವ ಕಿಲ್ಲುಣ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಾಸನಗಳು: ೧೯೯೬: ಹುಣ್ಣಿ ದಗಲಿಖಲ ನಿಯ ಶಾಸನ:
 ಕ್ರಿಶ . ೧೦೯೯. ಫು . ೨೩೧], ಕನ್ನಡ ಶಾಸನದಲ್ಲೂ [ಸೌ.ಇ.ಇ. ೧೮. ನಂ. ೧೦೯. ೧೧೧೨],
 ನಾಗವಂಶದ ಇನ್ನೆರಡು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ [ಎ.ಕೆ.೨. ನಾಪುಂ. ೬೦ ಮತ್ತು ೬೪. ೧೧೪೫],
 ನರುಸೇನಕಮಿ (೧೧೧೨) ದ ಪುಷ್ಪಮೃತ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲೂ (೧-೧೯), ಬ್ರಹ್ಮಶಿವಕಮಿ (ಸು .
 ೧೧೬೫) ಸಮರುಪಚ್ಚೇಯಿಲ್ಲೂ (೧-೧೨) ಈ ದಿಟ್ಟದ ದೇವ ಆ ಹನ್ನೊಂದು ಮುನಿ
 ವಿಮರಮಿ. ಫುನ್ನಕ ಜೊಸೊಡು ಆ ಹನ್ನೊಂದು ರಿಷಿಗೂ ಈ ದಿಟ್ಟದ ವುತಿ ಆ ಹನ್ನೊಂದು ಯಿತಿಗೂ
 ಯವು ಸಂಬಂಧಿತ ಫುಲ್ಲ .

ಈ ಕಾನೂನು ಗಣಕ ಸೇಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗಟ್ಟಿಗಳೆಂದರೆ ತಗರಲ್ ಗಟ್ಟಿ [ಎ.ಕೆ.೮(ಪು.)
 ಅಗೂ ೧೩೩. ೧೦೨೯-೮೦ ಫು . ೧೮೬-೮೭. ಸಾಲು: ೨೫-೨೭], ತಿಂತ್ರಿಣಿ (ಕ) ಗಟ್ಟಿ ಮತ್ತು
 ವಿಷು ಪಾಷಾಣಗಟ್ಟಿ ಪ್ರಾರು: ಚಂದ್ರ ಕಾವಟ ಗಟ್ಟಿ ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದರೇಕೆ.
 ಅಲ್ಲದೆ ವಿಷು ಪಾಷಾಣಗಟ್ಟಿ ಇದೇ ಕಾನೂನುಗಣಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಈ ಗಟ್ಟಿ
 ಕರೀಶರ ತಟ್ಟಿ ವಲದಾಖ ದೇವ, ಜೈನ ಶಾಸನ ರಕ್ಷಾವಣಿ ವಾದ ವಚಂದ್ರ, ಪರಸವರುಪ ಜ
 ಪ್ರಭು ಚಂದ್ರ, ದಿಟ್ಟದ ದಾಮನುದಿ, ಮುನಿಚಿಹಾವಣಿ ನೀವಿಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಶ,
 ಶ್ರೀಚಂದ್ರಯೋಗಿ-ಇವರನ್ನೆ ವದಗು ಶಾಸನ ಪರಿಚಯಿಸಿ [ರವಿಶ್ ಕೆ.ವಿ, ಶ'ವ೯,
 ಎಂ.ಜಿ., 'ತುಳುನಾಡಿನ ಶಾಸನಗಳು' ಸಂಪುಟ ೧; ೧೯೭೮: ೭೫]

ಕ್ರಾಣೂರು (ಕಾನೂರು, ಕಾಣೂರು, ಕಂಡೂರು) ಗಣಪು ಹಲಕು ರಾಜು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ ಅದರ ಜನಾಧರಣಿಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ, ಕ್ರಾಣೂರು ಗಣಪು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನತನ ಹೌದು. ಗಂಗವಂಶದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣರೂ ಮಂದರಾಚಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವರೂ ಆದ ಸಿಹನಂದಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಈ ಗಣಪು ಶಿಖರ ಅಪರ ಕೃತಾಶೀರ್ವಾದ ಮರ್ಯಾದಾಶೀರ್ವಾದ ಗಂಗವಂಶ ಸುವರ್ಣರು ದೇಶರಣಿ ತಳೆದರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಶಾಸನಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಹನಂದಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಬಿಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿದೆ:

ಸುವಸ್ತು ಮ್ಯಾ ಪಾರಾವಾರ ಪಾರಗರಂ
 ಜಿನಸುವರು ಸುದಾವಬೀದಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರಂ
 ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮಾದಿ ದಶ ಕುಶಲಕರವರ್ಣಿತಂ
 ಚಾರಿತ್ರ ಬುದ್ಧದನರಂ ಮೇರು ಜಾನನು ಚತುಸ್ತಮದ್ರು
 ಮುದ್ರಿತರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶಂ ಸಕಳ ಸುವದ್ಯದನರಂ
 ಕ್ರಾಣೂರ್ಗಣಾಂಬರ ಸಹಸ್ರಕಿರಣ
 ದ್ವಾದಶಭೂತಶ್ರೀನುಷ್ಠಾನ ನಿಷ್ಠಿತಂ
 ಗಂಗದಾಜ ಸಮುದ್ಧರಣಂ ಶ್ರೀ ಸಿಹನಂದಾಚಾರ್ಯರಂ
 [ಎ.ಕೆ. ೨, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ೪. ೧೧೨೨. ೧೨. ಸಾಲು : ೨೬-೨೮]

ಈ ಸಿಹನಂದಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಹತ್ತಾರು ಶುಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತುತದಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇವರನ್ನು 'ಗಂಗದಾಜವಂ ಮವಿದ ಸಿಹನಂದಾಚಾರ್ಯರ' ಎಂದು ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ [ನಾಗದಾಜಯ್ಯ, ಹಂಪಿ: ಸಾಂತರಂ - ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ: ೧೯೯೭]. ಈ ಸಿಹನಂದಿ ಮುನಿಯಿಂದ ಕ್ರಾಣೂರು ಗಣಪು ಆಚಾರ್ಯ ವಂಶವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಾಚಾರ್ಯ, ಕುಂದಕಂದಾಚಾರ್ಯ, ಜಿನಸೇನ ಆಚಾರ್ಯರಷ್ಟೇ ಒಂದು ಗುರುಪರಂಪರೆಗೆ ಆದಿಪುರುಷನಾಗಿ

ನಿಂತ ಸಿಹನ (ಣ)ದಿ ಮುನಿಯೂ ಗಣ್ಯದಿಗಿರು ಕುಡನ್ನು ಶಾಸನಗಳ ತೀರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ ಪಿ: ಕ್ರಾಣೂರ್ಣಣಾಚರ್ಯುಪತಾರ ಮಿತಂದೆಂಡೆ-ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶ ನಿವಾಸಿ ಗಂಗವಚಿವಣ್ಣಳಿಕ ಕುಳ ಸಮದ್ಧರಣ ಶ್ರೀ ಮಠ ಸಂಘನಾಥೇನಾವನಾ ಶ್ರೀ ಸಿಹ ನನ್ನಿಮುನಿ [ಎ.ಕೆ. ೨. ಶಿವಪಿಳ್ಳ. ೪. ೧೧೨೨]. ಅವರ ತರುವಾಯ ಬಂದವರ-ಹರ್ಷದ್ವಲಿ ಆಚಾರ್ಯ-ಬಿಟ್ಟದ ದಾಮನಂದಿ ಬ್ರಹ್ಮರಕ (ಪ್ರೊನ್ನಕಮಿ ಮರಣಿಗಿ ಅನುಗಣವಾಗಿ ಈ ಶಾಸನು ಮಹೇಶಿಯೂ ಹೆಸರಿದಕಿಡುಗಿದಿ)- ಬಾಳಚಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮರಕ- ವೇಘಚಕ್ರ ತ್ರೈಯ್ಯದೇವ-ಗುಣಚಂದ್ರ ಪಂಡಿತ ದೇವ-ಗುಣ ನಂದಿದೇವ-ಮಹಾವಾದಿ ಸಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವೇಣ ಪ್ರಬಾಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವ - ಮಘನಂದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಿದೇವ-ಪ್ರಬಾಚಂದ್ರ ||- ಅನಂತ ಪಿರೈ-ಮುನಿಚಂದ್ರ ಶ್ರುತಶಿಕ್ಷೆ ಬದ- ಕನಕನದಿ ತ್ರೈಯ್ಯ ಚಾಸ-ಮಘವ ಚಂದ್ರ-ಬಾಳಚಂದ್ರ ಬಾಳಚಂದ್ರಯತಿಂದ್ರ | ಬದಚಂದ್ರದೇವ ಮುನಿ[ಅದೇ]

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವನು ಸಂಸ್ಕೃತವೆನಿಸು ಕಾನೂರ್ಣಣ ಕೈರ ಚಂದ್ರನಿನಸಿ (ಬಳಿಯ ನಿಯಲಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳನಿಸಿ) ನಿಗಲಂ ಮೇಕಿ ಶುದ್ಧ ಚಂದ್ರ ಮಿತ ಪಂಡಿತ ದೇವಂ [ಎ.ಕೆ ೨ ಶಿಕಾರಿಪುರ. ೨೨೫. ೧೨೦೪.ಫು, ೩೦೨. ಸಾಲು : ೨೦], ಶುದ್ಧಚಕ್ರದೇವ ಮುನಿಚಂ ಕಾನೂರ್ಣಣದ್ವಾರಕಂ [ಆದೇ, ಸಾಲು : ೨೬-೨೭]- ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂಹಲವರು ಶಾಸನ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಶಾಸನ ವತ್ತ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದು ಈ ಸಂಪ್ರಬುದದ ಹರಹಿಗಿ ವೀರಿದ್ದು .

ಕಾಣೂರು ಗಾ, ತಿಂತ್ರಿ ಗಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಹೋಷದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ಆಚಾರ್ಯರಿಂದರಿ ಬಾನು ಶಿಕ್ಷೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ. ಇವರು ದೀರ್ಘಾಯು ವಾಗಿಸೆ ಬಾಳಿದ್ದು ೧೧೨೦ ರಿಂದ ೧೧೮೫ ರ ವರೆಗೆ ಮುನಿಸಂಘದ ಮುಖ್ಯದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಮಠ ಸಂಘ ಕುಂದಕುಂದಾಸ್ಥಯ ಕಾಣೂರು ಗಣ ತಂತ್ರಿಣಿಗಿಟ್ಟದ ಮಹಾವಂಡಣ ಚಾರ್ಯದಿದ್ದರು. ಈ ಮುನಿಯು ಗುರು ಶಿಷ್ಯ

ಪ ರಂಪುರಿರು ನ್ನೂ ಸಹ ಕೆಲಫು ಶಾಸ ನಗಲ ನ ವ ಾಸಿವೆ [ಎ.ಕೆ. ಲ-೨, ಸಾಗ ರ. ೧೫೯.೧೧೫೯ ಹ ರಕೆರಿ. ಫು . ೩೩೧-೩೩; ಅದೇ, ಸೆಸ ಬ ೨೩೩. ೧೦೩೮-೩೯.ಫು ದ್ರಿ (ಉದ್ಧರಿ); ಅದೇ. ೩೪೫. ೧೧೭೧; ಅದೇ ೨೮. ೧೨೦೮;; ಅದೇ ಸೆಸ ಬ ೧೪೦. ೧೧೯೮. ಇತ್ಯಾದಿ] ಈ ಶಾಸ ನಗಲ ಆದಾರ ದಿದ ತಿಳಿದು ಬರು ವ ಆಕಾರ್ಯವಳಿ:

ರಾಪ ಣದಿ ಬ್ರ ತಿಪ ತಿ ೧೦೫೦

|

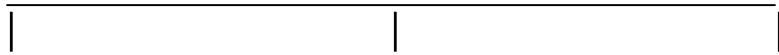
ಪ ದ್ಧ ನಂದಿ ಬ್ರ ತಿಪ ತಿ ೧೦೭೭

|

ಮು ನೊಂದ್ರ ದೇ ವಿಯು ಫೆನ . ೧೧೦೮

(ಮು ನೊಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಚಕ್ರೇಶ)

|



ಕುಲಬೂಷಣ ಬಾಸು ಷಿರ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇವ ಸುಕಳಚಂದ್ರಚಪ್ಪಾರಕಿ
 ಬ್ರ ತಿಕ್ರೈ ಮೈ
 ಮ್ಯಾದರ

ಬುದಣಿ ತೀರ್ಥದ ವತ್ತು ಪುಲ್ಲಾ ಜೈತ್ಯಲರು ಗಳ ವಂಡಾಕಾರ್ಯ ದಗಿದ್ದ [ಎ.ಕೆ.ಲ ಸೆಸ ಬ ೧೬೨.೧೦೭೭] ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಚಕ್ರೇಶ್ವರ ಪದ್ಧನಂದಿಯು ತು ವಾಯು ಅಪರ ಪ್ರಚ್ಯುತದ ಬಾಸು ಷಿರ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಯೂ ಮಂಡಾಕಾರ್ಯ ದಗಿದ್ದ ರ. ಬುದಳಿಯು ತೀರ್ಥದ ಪ್ರತಿಬ್ಧ ವಗಿದ್ದ

ಕು ಪ್ಲೂಮಿನ ಬ್ರಹ್ಮಜನಾಲಯ ಫಲ, ಕೀತಿಸಿಟ್ಟಿ ಉದ್ಧರಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಡಿಸಿದ ಕಣ ಜನಾಲಯ ಫಲ
 ಕಾಣೂರು ಗಾ ತಿತ್ತಿಣಿ ಬ್ಬದ ಗುಡ ಪರಯರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬಸದೊಳಾಗಿದ್ದು.
 ದು ಜಲಗಂಗೆ ಪಿಪ್ಪಳಿ ಬವಣ್ಣವನು ಸವಣಮು ನೆಟಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೀಪನ ಚಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದನು
 [ಎ.ಕೆ ೭-೧, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಲ. ೧೧೧೫.ಪು .೨೩.; ಅದೇ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ೬೪. ೧೧೧೨].

ಇದು ವರಿಗು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಅಂಗೈ ವೀಲಿಟ್ಟಿ ಸಾಕಲ್ಯ ಸಮಿಷ್ಟವಾದ
 ಸಾರಾಂತ ರೂದಲಿ ಕೆಲವು ತ್ವತ್ತಿಕ ಸುಗಂಗಳಿಗೆ ತಲಪಹುದು:

೧. ಕಾನೂರು ಗಣಪು ತಂಬ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದೆ. ಇದರ ಹಳೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಲವು
 ಬಹು ಗಳು ಉಳಿದು ಬಂದಿವೆ.
೨. ಕಾನೂರು ಗಣಪು ಹೆಸರಾದ ಹಲವು ರೂದಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಫಲ ಬಂದೇ ವಾಲು ರೂದಕ್ಕೆ
 ಸೇರಿದ ರೂದಗಳಾಗಿವೆ.
೩. ಈ ಗಣಪು ರೂದವನು ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯವಾಗೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಾಚೀನ ಗಣಪಾದಿ:
 ನು ತರುವನು ಸಂಘ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಣ್ಣುಗುಣಾಭಿ ಚಂದ್ರ ಮರಿಂದ ಕ್ಷತಿವಳುಂ
 ಫಲ ಗಟ್ಟಿನಂ+ ಉನ್ನತಿಪತ್ತಿ+ ವಸುದೇವದ್ಯ ಮನಂದ್ರ [ಜಿಬಿಆರ್ ಎಸ್
 ೧೦.೩೦ (೧೮೭೪) ಪು .೨೦೬. ಕ್ರಿ ಶ .೯೮೦. ಸೌದತ್ತಿ].
೪. ಕ್ರಿ ಶ .೪-೫ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಗಣಪು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆತ್ತು.

೫. ಗಂಗಸಾವು ತ್ರ್ಯಾ ಸ್ಥಾ ಪನಾಚಾರು ಫರಾದ ಸಿಹ್ ನಂದಿ ಮು ನಿಯೆ ಈ ಗಣದು ಪ್ರಚಿನತವ ಆಚಾರು ಫರು. ಅವರೀ ಪ್ರಥಮಿಗರೂಆಗಿ ಈ ಗಣದು ನ್ನು ಪ್ರಾರಭಿಸಿರಲೂ ಬಹುದು.
೬. ತಿಂತ್ರಿಣಿಕೆ ಗಚ್ಚು, ತಗರಲ್ ಗಚ್ಚು ವಿಷು ಪಾಷಾಣಗ ಚ್ಚು ಚಂದ್ರಿಕಾವಟ ಗಚ್ಚು ಮಬತ್ರ ಈ ಕಾನನು ಗಣ್ಣೆ ಸೇರಿವೆ.
೭. ಈ ಗಣ್ಣೆ ಸೇರಿದ ಆಚಾರು ಫರು ನನಾರು ಜನದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರಾದ ಜನಾಸಿಹ್ ನಂದಿಯೂ ಈ ಗಣದು ವರು.
೮. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಹತು ಮುಂದುವೊನ್ನನೂ ಈ ಗಣ್ಣೆ ಸೇರಿದವನು.
೯. ಕಿಲತ್ರ ಕನ್ನಡ ಕಮಿಳೂ ಕಿಲತ್ರ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳೂ ಈ ಗಣದು ಆಚಾರು ಫವಳಿ ಪಟ್ಟಿರು ನ್ನು ಕಿಣ್ಣೆ ದ್ದಾರೆ.
೧೦. ಗಂಗರು -ವಾಷ್ಪಕಿಣು, ಬಾದಾವಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು ನೀಡಿದ ಆಸರೆ, ಉತ್ತಿಜನ ಗಳಿದ ಹುರೊಂಡ ಈ ಗಣ್ಣು ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಳುಕ್ಯರ ಆಳಿಕಿರುಲ್ಲಿ ಗರಿಗೊಂಡು ವೆರಿಯಿ ತಂದು ಶಾಸನಗಳ ಆದರಿದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಳುಕ್ಯರ ಆಳು ಕಾಲದ ಶಾಸನವು ಈ ಗಣದು ನಾವು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಿಳಿದು ಗುತ್ರ ದಿದು ಯೋಗಾರೋಗ [ಸೌ.೩.೩. ೨೦.೧೮.೯೮೦].

೧೧. ಎ.ಎಚ್. ಆರ್. ಹೆಚ್.ಎಂ.ನೇಶ್ ಅರು ಇಡಿಯು ಸೆ ಅಟಿಕ್ಟಿ ರೆಸ್ಪಿ ೨೧ ನೆರು ಸಂಘ ಟಪಲ್ಲಿ (೧೮೯೨) ಜೈನ ಗುರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ವಳಿರು ನ್ನ ಕಿಚ್ಚಿ ದ್ದರೆ. ಕಾಣೂರು ಗಣ ಸಿಹ್ ಸಂಘದ ಜತಿಗೆ ಬಂದಿ ಕಾವಟಗಚ್ಚು ಅದು ಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆಗಿ ಬೇಕು.

೧೨. ವೇಣೂರು, ಗೋಣೂರು ವೆಣೂರು ವರು ಸ್ಥಳ ವಚಿಗಳ ಹಳೆ ಕಾಣೂರು(ನೂರು) ಎಂಬ ದು ಒಂದು ಉಪಿನ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದು ಇದು ಕನ್ನಡ ವಾಚು ದ ಹೆಸರೆಯ ದನ್ನು ಗವ ನೊಬೇಕು; ಕು ಮೊತ್ತ ರವರು ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡತೆ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯ ತಲೆ ಬಿಹ ನಿನ ಪಾಗುತ್ತ ದಿ.

೧೩. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಅನ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಮುನಿಂಘಗಳಲ್ಲಿ ದು ಪುನಿರು ತು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ವಾಗಿದ್ದು, ಅರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂರು ಗಣಪು ಪ್ರಬು ವಾಗಿದ್ದಿ ತಿಂದು ಐಹೊವಾಸಿಕ ದಾಖ್ತಿ ಗಳಿರು ಖಚಿತ ವಾಗು ತ್ತದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಣಪ ಶಾಸನಗಳ ದೊರೆತಿವೆ. ಈ ಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಸದಿಗಳೂ ಇದ್ದು ತು.

೧೪. ದು ಪುನಿರು ಮತ್ತ ಕಾನೂರು ಗಣ ಕು ರೊ ಆಳು ತು, ವಿಸ್ತಾರ ತು, ಅದಿ ಕೃತ್ಯು ಆದ ಅದ್ಯರು ನಕ್ಕೆ ಈಗ ದಾರಿ ತೆರೆದಿದೆ.

೧೫. ಈ ಗಣಪು ಪರಂಪರೆ ಆವಿಷ್ಟಿನ್ನ ವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾಖಿ ವರ್ಷ ದಿಳಿದು ೧೬ ನೆರು ಶತಮಾನದ ಉತ್ತ ರಾರ್ಥದ ವರಿಗೆ ಜಿವಂತ ವಾಗಿತ್ತು. ವೆಣೂರು ಲೊದಲೂ ದಿಗಂಬರು ಪಂಥದೊಂದಿಗೆ ಹೆಣದಿಕೊಂಡು ಬುದುದ ರಿದ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಐಡಿತು.

ಸಹಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದಿ

1. **Epigraphia Carnatica, South Indian Iscriptions, Indian Antiquary, Epigraphia0Indica0Volumes.**
2. **Desai, P.B. Jainism0in0South India, 1957**
3. **Saletore, B.A., Medieval0Jainism, 1938**
4. **Upadhye, A.N.,**

- i. **Yapaniya Sangha-A Jaina Sect, Jounal of the University of Bombay, 1-iv. May 1933**
- ii. **ibid, Bombay, 1956**
- iii. **On the Meaningof Yapaniya, Srikantika, 1973**
- iv. **UpadyePaper,Mysore University, 1983**
- v. **ರು ಪುನರು ಸಂಘದ ಪಿಲೆ ಪೆಷೆ ದಿಳುಕು, ವಾನಸಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ, ೪-೩, ೧೯೭೪, ಅನು ವಾದ: ಸೀತಾರಾಮ ಜಗೀಶ ದಾರ್**
- vi. **ಗಿಷಗಿಹ ನವ ಪ್ಪೆ (ಸಂ), ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ ರು ಶಾಸನಾಳು,' ೧೯೯೬**
- vii. **ದೇಸಾಯಿ , ಪಿ.ಬಿ., ಚಯ್ತ ಕವಾಟದ ರು ಆಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಡುತ ಪತ್ರಿಕೆ, ೧೯೫೧, ಪು . ೪೧-೬೦**

5. **ನಾಗ ದಜಯ್ಯಹಂಪು:**

೧. **(ಸಂ) ಪು ನ್ನಕವಿ ವಿ ಚಿತ ಶಾಂತಿ ಪು ರಾಣ, ೧೯೮೨**
೨. **(ಸಂ) ಕ ಕರ್ನಾಟಕ ನೇ ಮಿ ನಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಣ, ೧೯೮೧ (ಸಹ ರೀಷಗಿ:**

ರಾಕು)

೩. ಕಾನೂ (ಢೂ) ಗಣ, ಹರಿತಿಸಿರಿ' (ಸು) ಲಕ್ಷ್ಮಣಲಗಾ ವಿ ೧೯೮೭, ಫು .

೩೪೯-೫೨

೪. ಸಾಂತ ರಠ ಒಂದು ಆದ್ಯಯ ನ, ೧೯೯೭

೫. ಕಿ ಢುರ ಕಾಢು, ದೇನು ಅತ್ತಿ ಢು ಫೈ, ೧೯೯೬

ಕಿ ನಕಿ ದಾಸರ ಕೀ ತಣನೆಗಲ ಕಿ ಲ್ಲು

ಕಿ ನ್ನ ಡದ ಕೀ ತಣನು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸುತ್ತಲಿರು ವಗಿಸಿದ ಢು ಷು ಹಿರಿವಿ ಕಿ ನಕಿ ದಾಸರ
ಸುಲ್ಲು ತ್ತಿದಿ ಅವರ ಹಾಡು ಗಲಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಫು , ದ ವಣಫು , ನೀ ತಿಯು ಳ ಸಾಢು ಷಕಿ ತಿಯು ಳ
ಬುಡಾಯು ಫುಣ್ಣಿ ರು ಳಹ ಷುಹೆ ಷುಣ್ಣಿ ಗಿ ಹೆಣಿದು ಕಿ ಢುಡಿವೆ. ಕಾವ್ಯ ದು ಬಾವನಿಬಣರತಿ, ಫು ಫಿ -
ಸುಫುಣ್ಣಿ, ಶಿಲ್ಪ , ಕಲ ಷುಂತಿಕಿ ಢುಡುಲವದು ಗುಣಲ ಅವರ ಷುಣ್ಣಿ ಹಾಡುಗಲಲ್ಲಿ
ಕಿ ಢುಡು ಬು ತ್ತಿದಿ. ಕಿ ನಕಿ ದಾಸರ ಳುಲಬ್ಧ ಕೀ ತಣನೆಗಲ ಸಾಕಿಶ್ಚಿ ಢುಡು ಢು ಗಣತ ದ ಷು ಷು ; ಈ
ಸುಂಷು ದ್ಯುಷ್ಣಿಯು ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೀವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ದ ಆದಾರ ಢುಡುಷ್ಣಿ ನೀಡು ವಾಗಲೂ ಸಹ ಅವರ
ಹಾಣು ಗಲಿಗಿ ರು ವ ಹಿಣ್ಣಿಲೆ, ಹಿರಿವಿ ಷು ತ್ತು ಷು ಹಿವಿ ಷುನಿಂಬ ಢುಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ ಢು ಗು ರುತಿಸಿ
ಡ್ಡಾರಿ. ಇದು ವರಿಗೆ ತಲಪದಿ ಇರು ವಬುಡು ಢುಡು ಷು ರು ದತ್ತ ಈ ಸುಂಪು ಬಿಡು ದ ಫು ರು ತ್ತು
ಹ ರಲ ಗಿ ಢುಡಿವೆ.

ಕೆ ನಕೆ ದಾಸ ನ ಹಿ ತಣನೆಗಳನ್ನು, ಉಳಿದ ಹಿ ತಣನಕಾರ ರ ಹಿ ತಣನೆಗಳಿಂದಿಗೆ, ತೌಲ ನಿಕೆ ವಾಗಿ ನೆಷಡ ತುಷಗಿದಾಗ ಕೆಲಫು ಸು ವು ಹಾಡ ಗಳು ಕೆಂಡ ಚುದಿವೆ. ಸು ವಕಾಲಿನ ಹಿರಿಯ ಹಿ ತಣನಕಾರ ದಾದ ಕೆ ನಕೆ ದಾಸ ವ ತ್ತು ಫು ರಯರದಾಸ ಇವರ ಹಿ ತಣನೆಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಈ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸೀ ವಿ ತಗೊಳಿಸಲಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾಶನದ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಇವರಿಬ್ಬರ ಹಾಡುಗಳಿರುವ ಸುಕಲನ ಫು ಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ತೌಲನಿಕೆ ಸು ಖಿಣ್ಣೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪ್ರದಾನ ವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಆ ಎರಡು ಫು ಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳು:

ಅ. ಶ್ರೀ ಕೆ ನಕೆ ದಾಸ ರ ಹಾಡು ಗಳು : ಸಂ. ಕೃಷ್ಣ ಶುಭಾ ಬೆಟೇರಿ ವ ತ್ತು ಹು ಚ್ಚಿದವ ದಿಂಗೇರಿ, ಸು ವು ಫು ಸ್ತಕಲಯ , ದಾರವಾಡ , ೧೯೭೨.

ಆ. ಫು ರಯರದಾಸ ರ ಹಾಡು ಗಳು : ಸಂ. ಕಾವ್ಯ ಪ್ರೇಮಿ, ಸು ವು ಫು ಸ್ತಕಲಯ , ದಾರವಾಡ , ೧೯೭೬.

ಈ ಎರಡು ಸುಕಲನಗಳಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಫು ಅಧಿಕೃತ ಫು ಗವಣಾ ಫು ಏನಿಸುವ ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳಿರ ಹೂ ದಾದ ರೂಫು ಸ್ತು ತಪ ರ್ಶಿಲನೆಗೆ ಈ ಆಪ್ತತಿಗಳು ಸಾಕು.

ಈ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಮುಖ ದಾಸ ವರೇಣ್ಯರ ಹಿ ತಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾದೃಶ್ಯಗಳಿವೆ ತಿರ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಹಠಾಡ ಅನುಷಂಗಿಕ ವೆನಿಸುವ ಸಾದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಚಿಪ್ಪಿ, ಕೀವಲ ಪ್ರಾದಾನ ವಾಗಿ ಪರಗಣಿಸಿ ಚಿಹದ ಸು ವು ಹಾಡು ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸ್ತಾಪಿಸುವ ಔಚಿತ್ಯ ವೆ. ಹಿ ತಣನೆಗಳ ಆಂದದ ಪಾದದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಪಲ್ಲವಿ ಅನು ಪಲ್ಲವಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸ ಸಾವ್ಯವಿದ್ದು ಅನಂತರದ ಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಚರಾಗಳಲ್ಲಿ ಬೀರಾದ ಸುಬ್ಬದ ವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಇತರ ಕೆಲಫು ಹಿ ತಣನೆಗಳನ್ನು ಈ ವಿವೇಚನೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಿಂದ ಆಚಿಗಿರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಳು: ಅಣ ವಹ ತ್ತು ದ ದೇವ ಎಂಬ ಕೆ ನಕೆ ದಾಸ ರ ಹಾಡಿಗೆ (ಫು ೭೮) ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ, ಫು ರಯರರ ಸು ಕದಿ-ಅಣ ವಾಗ ಚ್ಚು

ಮಹತ್ವ ಗ ಬಲ್ಲ (ಫ್ರ . ೧೮೩) ಇದೆ. ಆರು ಹಿತವರು ನಿನಗೆ ಈ ಮುಷುರಿಷುಗೆ (ಫ್ರ . ೧೬೩) ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ನಿನಗಿತ್ತುದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾರಿದಾರುಣಿ ಬಲುದನದ ಸಿಯೆಂಬ ಮುಷು ಹಿತವಲ್ಲಮು ಫ್ರ ರಯರ ರಚನೆಯ ಅರುಕ್ಕಿ ಸಂವಾದಿಯ ತಿ ತಂದಿ ತಾಯಿ ಮಗ - ಈ ಮುಷು ಜನ, ಆಪತ್ತು ಬುದಾಗ ರಕ್ಷಿಸುಡುಲಿ ಸ್ವರುಂ ತಾವೇ ಅಪತ್ತಿಗೆ ಮುಷು ಕಾರಣರಾದರಿಂಬದನ್ನು ಕನಕದಸರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಫಾ ಷಕ ತಿಷೀರಿಸು ತ್ತೆಂಬ ಅಂಶ ಫ್ರಾ ಪಠವನರು .

ಈತನಿಗೆ ವಾಸು ದೇವನ (ಫ್ರ . ೮೩) ಎಂಬ ಕನಕದಸರ ಬರುವಣಿಗೆ ಫ್ರ ರಯರರ ಕಣ್ಣರಿ ಕಂಡಿನಚ್ಯತನೆ (ಫ್ರ . ೪೧) ಎಂಬ ದಲ್ಲೆರುಡು ಬಾವ ಸಾಮ್ಯಪಿ ಹೆಸರಿತ, ಜಿತೇನಿಯ ಶಬ್ದಶಠರ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ದೇರಿ ಆಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ನಂಬೇಡಿ ಸಿರಿಯು ತನ್ನೆಡೆ (ಫ್ರ . ೧೪೦) ಮತ್ತೆ ನೆಚ್ಚಿದರು ಸಂಸಾರ ಸೊರುಲ್ಲವೆ ಕಾಯ ಎಂಬ ಕನಕದಸರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆದಿವಾಕ್ಯ ಸಾದೃಶ್ಯ, ಫ್ರ ರಯರರ ನೆಡದಿರು ಈ ದಿಹ ನಿತ್ಯಮ್ಲ (ಫ್ರ ೫೦) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸು ಫುಕ್ತ ವಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಶ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ವೆರಿರು ದು ವರುಳು ಮನಜಾ (ಫ್ರ . ೩೯), ಸಾಲದೆ ನಿನ್ನ ದುಡು ದಿವ್ಯನಾವ (ಫ್ರ . ೨೦೨) ಮತ್ತೆ ಸಾಕು ಸಾಕು ಮನ ಜಸೇಮಿಯು (ಫ್ರ . ೧೫೩), ಸ್ಮರಣೆ ಒಂದೇ ಸಾಲದೆ ಗೋ ಖಿದನೆ (ಫ್ರ ೩೦), ಸಾಕು ಸಾಕಿನ್ನು ಸಂಸಾರ ಸು ಷಿಫು (ಫ್ರ . ೫೩)- ಎಂಬ ದನ್ನು ಪಕ್ಕನೆ ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಇವನ್ನು ಆ್ಯ ಪಕ್ಕ ತಕ್ಕಡು ತಟ್ಟಿರುಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೆನಾದರಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಅಂತರಗಳಿರುಡು ಮೆದ್ಯವಾಗು ತ್ತೆ

ಅದು ದುಡು, ಇದು ವರಿಗೆಹೆ ಸುಯಿ ಸುವಿ ಲಕ್ಷಿಸಿದಂಥ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತರು ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾದೃಶ್ಯ-ವೈದ್ಯಶ್ಯಗಳ ನಮ್ಮನ್ನು ರು ಪು ನ್ಹರು ದ ಸೊಗೂ ತಲಪಿಸುಡು. ಇಫುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಡೆಸುವ ಜಿಞ್ಞಾಸೆಯೆಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ರು ಫುಡಿ ತಿವಹನ, ತಿರ ಏಕ ಪಕ್ಷೀರು ವಾಗಿ, ಅಪಾಯ ಕಾರಿಯ ವಾಹು ದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಸುಡು ನಿದಶನಗಳನ್ನು

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿರುಪು ಆದಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವ ಅಂಥ ಪ್ರಬಲ ಆದಾರಗಳೂ ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ದೀಪಿತವಿವೆ. ಆ ಬಗೆಯ ಏಕಮುಖ ನಿಷ್ಪನ್ನ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಜ್ಞೇಷಣೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮುರಿಸಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆ. ಕನಕದಾಸರ 'ದೇವಿ ನಮ್ಮ ದೇವರು ಬುದುರು ಬನ್ನಿರಿ' (ಪು ೮೫) ಎಂಬ ದೂತು ರುದುರರ ದೇವ ಬುದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ಬುದುನೊ (ಪು ೮೧) ಎಂಬ ದೂತು ಒಂದೇ ಮುಖದಿಂದ ಬುದು ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಎರಡು ಕಿಷ್ಕಿಂಗಳ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಾತುಗಳಿಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಅವತಾರಗಳ ಕಿಷ್ಕಿಂಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯ ದಶಾವತಾರದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕವು ಇವೆರಡು ಹಾಗೂ ಗಳ ಜೀವನಾಡಿ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ಕಿಷ್ಕಿಂ ತಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಹಿಡಿದು ಎರಡು ತಿಕ್ಕಿ ಪುಸ್ತಕವಿಡಿದರೆ, ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದುಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಗಿರುವ ಸಾದೃಶ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. [ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು, ಇದು ವರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಿರುವ ಯಾವುದೂ ಹಾಡನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸದೆ ಕೇವಲ ಅಥವಾ ಅಚ್ಚಾಗುವ ಪ್ರಸಕ್ತಗಳ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದೇನೆ]. ಕನಕದಾಸರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಹಾಗೂ ದೇವಿಯ ಜೀವನ ಸೂತ್ರಾಡಿ: ಇದನ್ನು ಶಿಷ್ಯರು ಎರಕಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ತೆಗೆದು ಪಂಡಾರ ರಾಜು ಆವಿಲಿ ರಾಜುಗೊಡುಡು ಹುಡುಬು ಸುಲರು ಕ್ಕಿ ಎಡೆಯಿದೆ. ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಜ್ಞರು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಿಷ್ಕಿಂಗಳಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಈಗ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾದ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಸುವವ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದೇನೆ:

೧. ೧) ರಾಗ - ಮಧುಮತಿ ತಾಳ - ಅಟ
ಆರು ಸಂಗಡಬಹು ಸುಲರು - ಸಿರಿ

ನಾರಾಯಣನ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಹು ಷಡ್ಭವದಿ || ಪ ||

ಹೆಣ್ಣು ನೆಹು ಪು ಪುರುಷಂತ ಗುಬುದಿಷು

ಅತ್ಯಂತ ನೆಹು ಬೀನೆಗೆಯಲಿ

ಹೆತ್ತ ತು ಪ್ಲವನಿಕ್ಕೆ ಸಲಹಿದು ತಾರ್ಯುಂದಿ

ಆತ್ತು ಕರೆದಳವರು ವತ್ತಿ ಬೆನ್ನಲಿ ಬಹು'ರಿ

೧

ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೆನ್ನ ತನಗೆ ಯಾರು ಹುದು

ಘನವಾಗಿ ಬಲು ನಂಬಿ ನೆಚ್ಚು ಹೆರು

ಅನು ಮನವಾಗಿ ಜೀವನ ತಿಳಿಸಿ ಲಿದಾಕ್ಷಣದಿ

ಮನೆಯೊಳು ಹದರಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿ ಸಿಕೆಳು ರೊ

೨

ಸುತ್ತ ಮತ್ತಲು ಕುಳಿತಿದ್ದು ಬುದು ಜನರು

ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣೆಯ ತೀಳಿರೇಳೆಂಬರು

ಒತ್ತಿದ ಕಸಹಿತ ಕಡಕಷ್ಟದಿ ದೆಹ

ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಅಗ್ನಿ ಯೊಳು ಬಿಸು ಟಿಹಾಹ ರೊ

೩

ದರಿ ವಿತ್ತ ಬದ ಜನರ ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಮನೆ

ಕರೆ ಹೊದು ದಾರಿಯ ರೆಹೊಂಡ

ತರುಣಿತನಿಹು ನ ಮುಟ್ಟುಂಜಿ ದೊಡಲಿ

ಪೊರಿವರು ತು ಗಾರು ಹೇಳೆಂಬಳು

೪

ಹ ರಣಹಿಂಗದು ಮು ನ್ನ ಹರಿಯು ಸೇವಿಯು ಮ ಪಾ

ಪ ರ್ಲೋಕ ಸಾದ ನವನು ಮ ಪಾ

ಕ ರ ಣೈಕೃಪಾಳು ಕಾಗೆಸುರು ವದಿಕೆಲ ಪು

ಚ ರಣಕ ವಲವ ನಂಬಿ ಸು ಖಿದು ವಾ ಮ ನಷ ಜಿ (ಪು . ೧೬-೧೭)

ಆ) ರಾಗ -ವ್ಯಾಧ್ಯವ ಪುತಿ

ತಾಳ -ಅೃಷ

ಆರು ಬಾರ ರ ಸಂಗ ರ್ಲೋಕರು

ನಾರಾಯ ಣದ ದಿವ್ಯ ನಾವ ಒಂದಲ್ಲ ಪ || ಪ ||

ಹೆ ಷ್ತು ನ ಮು ವಾ ಪಯುಂತ ಗುಬ್ಬದಲಿ

ಅತ್ಯಂತ ನೋವು ಬೀನೆಗ ಳತಿಂಡು

ತು ತ್ತು ಬತ್ತಿರು ಕಿಷ್ಟು ಸಲಹಿದು ತಾಯಿ ರು

ಅತ್ತು ಕ ಳಹು ಳಲ್ಲದಿ ಸಂಗಡ ಬಾರ ಳ

೧

ಮ ನೆ ಮ ಕ್ಕೆಣುರಿನ್ನ ತನಕು ಚಡಪೆ ಎರ ಡ

ಘನವಾಗಿ ನ ಯಿದಿ ನ ನ್ನ ಮೆದು

ಅನು ಮ ವಪಿತಕಿ ಜಿ ಮೋದ ಬಳಿಕ

ಘನಹೆ ಷ್ತು ಮ ನೆರು ಲಿಇರಿಸಿಕಿಷ್ಟು ರೊ ದೇವ

೨

ಆತ್ಮ ಬಳ ಲಿದಾಗ ಬುದು ಗಳು ಎದು

ಹೆ ಷ್ತು ಹೆ ಷು ಗಿಹ ವಾಕು ಎಂತಿಂಬರು

ಹೆ ಷ್ತು ಕಿಣಡು ಹೆ ಷಗಿ ಅಗ್ಗಿ ರು ಲ್ಲಿ ಬಿಸು ಏ

ಮ ತ್ರಿ ಬಿನ್ನ ನ ತಿರು ಗಡು ಬಹು ಷರಲ್ಲದೆ

೩

ನಿರಿದಿದ್ದ ತು ಡನ ಚ್ಚಿರಗುಯ ಸಾಕ್ಷಿ

ಕಿ ರ ಷೆಡು ಕೈದಾರಿ ಎರ ಕೊಂಡು

ತ ರ ಣಿತ ನ್ನ ರು ಗಂಡನನ ಮು ಟ್ತಲ ವ್ವದೆ

ನಿರಿ ಏನು ಗತಿಗೆ ತಿ ತ ನಗೆಹೇಳಲ ವ್ವಲ್ಲ ದಿ

೪

ಹ ರಣಹು ಷಗ ದ ಮು ನ್ನ ಹ ಯು ಸೇಮು ವ ವಡಿ

ಪ ರಲೆ ಷಕಿ ಸಾಯು ಜ್ಞ ಪಡೆದ ಕೊಂಡು

ಕಿ ರ ಣಿಕೈಪಾಳು ತ್ರಿ ತು ರರು ರ ಪುಲ ನ

ನಿರಿನಂಬಿ ಬುಜಿಸಿ ನೀ ಸುಖಿಯ ವೊ ಮ ನ ಜಾ ಜಿ (ಫು . ೮೯-೯೦)

ಇವಿರ ಡೂಹಾಡು ಗಳು ಒಂದೇ ವ ಷುದ ನಕಲ ಗಳು; ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದರ ನಿಜಪ್ರತಿ
'ಅ' ದಲ್ಲಿರುವ ಚರಣಗಳ 'ಆ' ದಲ್ಲೂ ಇವಿ, ಪಲ್ಲ ಮು ಾ ಆಷ್ಟೆ, ದಾಗ ಮ ತ್ತು ತಳ ಕಿ ಷಾ
ಎರ ಡರಲ್ಲೂ ಸ ವ ಪ. 'ಅ' ದಲ್ಲಿ ಅಡು ವ ಾಚು ಗ ತ್ತೂ, 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟ ದ ಒತ್ತು ಇದೆ.
ಚರಣಗಳ ಅನು ತ್ತು ತಿ 'ಆ' ದಲ್ಲಿ (ಸಂಖ್ಯೆ) ಅದಲು ಬದಲು ಆಗಿದೆ; ಎರ ಡನಿರು ಚರಣ
ಮ ಷನಿರು ದೂ ನಾಲ್ಕನಿಯ ದ ಎರ ಡನಿರು ದೂ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ದಿ 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಶೈಲಿಯು ಶೈಘ್ರ ತ್ತು ,
ಆದು ನಿಕಿ ಕಿನ್ನಡದ ರ ಚನೆಯ ಾ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರ ಕೈವಾಡಮು ವ ಗು ವ ವೆಗೆ
ಅವ ಕಶಿ ವಾಗಿದೆ. 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಶೈಲಿಯು ಶೈಘ್ರ ತ್ತು , ಆದು ನಿಕಿ ಕಿನ್ನಡದ ರ ಚನೆಯ ಾ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದ್ದು
ಇದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರ ಕೈವಾಡಮು ವ ಗು ವ ವೆಗೆ ಅವ ಕಶಿ ವಾಗಿದೆ. 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ವ್ಯವೇ ಶಿಷ್ಟ ಪು
ರ ಚನೆಗೆ ಚಿತ್ರ ತಿಷ್ಠ ರಿದ್ದರ ಾ 'ಅ' ದ ಪಲ್ಲ ವಿವ ತ್ತು ವ ಷನೆಯ ಚರಣಾಂತ್ಯ ದ ವ ವೊಂದು
ಹೇಗಿಷ ನು ಸುಳಿಚ್ಚಿದಿ- 'ಆ' ದ ನಾಲ್ಕನಿರು ಪಾದಾಂತ್ಯ ದ 'ಬಹು ಷರಲ್ಲದೆ' ಎಂಬ ದ

ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ 'ಅ' ದ ಎಂಟು ವ ಪಠ್ಯೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ 'ಅ' ದ ಔಕ್ತಿಕ 'ಅ' ದ ನಕಶರೀ
ಮುಖಪುಟ ಸುಳಿ ಕೊಡುವ ಪುಷ್ಪಾ ಆಗಿದೆ.

೨. ಅ) ರಾಗ -ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ -ಏಕ

ಎಲ್ಲ ರೂಪಾಡು ಕ್ರಮದ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಗಿ ಗೇಣ ಬಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ

|| ಪ ||

ನಿಲ್ಲುಗಳ ಕುಟ್ಟಿ ಕೊಡು ಬಿಡು ರಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡು

ಕೊಳೆಗಳ ವಡು ಕ್ರಮದ ಹೊಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ ಗೇಣ ಬಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ

೧

ನಾಲ ಕು ಪೀದ ಕ್ರಮದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಚಾಂಗ ಹೇಳಿಕೊಡು

ಕಾಲ ಕಳೆರುಪು ಡ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಗಿ ಗೇಣ ಬಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ

೨

ಬಡಿದು ಬಡಿದು ಕಬ್ಬಿಣವ ಕಾಸಿ ತುಡುಕು ವ ವಡಿ

ಹೆಚ್ಚುವ ಗುಂಡು ವ ಪೂಪು ದ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಗಿ ಗೇಣ ಬಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ

೩

ಚಂಡುಬಟ್ಟೆ ಮುಂದೆ ಕತ್ತಿಹ ರೊರು ಪಡಿದು

ಖಂಡ ತುಂಡು ವ ಪೂ ಕ್ರಮದ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಗಿ ಗೇಣ ಬಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ

೪

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕುದುರೆನೀರಿ ನೀಡಿ ಹೆಚ್ಚು ರಹುತ ನಾಗಿ

ಹೆಚ್ಚಾದಡಿ ಸಾರು ಕ್ರಮದ - - - -

೫

ಕುಂಟೆ ಕೊಡೆಗೆ ಯೆಂದು ಒಲೆ ಮಣ್ಣುಹದ ಮಡಿ

ರಂಟೆಹೆ ಷೆಡು ಬಿಳು ಸುತು

೬

ಕಿಟ್ಟ ತನಡು ಕಿಟ್ಟ ತನವ್ವೆ ಮಡಿ

ಕಿಟ್ಟ ಹೆ ಷೆಡಿಸಿ ಕೊಬ ತು ದು . . .

೭

ಸುನ್ನೆ ಸಿಜುಗ ಮೆ ಕೊಡಿ ಜಿಟ್ಟಿ ಮೊಡ ಬೈದಾಗಿ

ನಾನಾ ವೇಷ ಕೊಬ ತು ದು

೮

ಉನ್ನ ತ ಕೆಗೆ ಸೆ ಆದಿಕೆ ಅವನೆ

ಅನು ದನ ನೆಸೆತು ದ , ಬುಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಪರವ ಮುಕ್ಕಿಗಾಗಿ

೯

(ಪು . ೬೦-೧೬೧)

ಆ) ರಾಗ ಕುಂಟೆನಿಂತುಳ -

ತಾಳ - ಆದಿ

ಮ್ಲರು ಮ ತು ತು ದ ಹೊಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ | ಗೇಣ ಬಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ || ಪ ||

ಸಿರಿ | ಮ್ಲ, ಬನ, ಬಜಿ ಮದ ಮುಕ್ಕಿಗಾಗಿ || ಅ.ಪ ||

ಪಲ್ಲಕ್ಕಿರು ಹೊರು ಮದ ಹೊಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ

ಮ್ಲ ರೊಡ ನಡ ಮದ

ಸು ಕ್ಕಿಗಿತ್ತೆ ಗಳು ಮದ ಸಿರಿ

ಮ್ಲ, ಬನ, ದ್ಯಾನ ತು ಮುಕ್ಕಿಗಾಗಿ

ದಿಂಟೆನ ಪಾಡು ಕುದ -ಕಿರಿ

ತು ರಗಿಣರು ವದ...

ದು ರೆನ ಪಾಡು ವದ ..ಸಿರಿ

ಹ ಯು ,ಬಿಚಿವ ವದ ಮುಕ್ತಿ ಗಾಗಿ

೨

ದಿಟ್ಟ ಹೆ ಸುವ ದ....

ಗಿ ಟ್ಟಾಗಿ ಕಿ ಸೂ ಕುದ....

ಫಿಟ್ಟ ವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತ್ರಿಪು ಡದರ

ವಿಠ್ಠಲ ನ್ನ ,ದಾನ್ಯಕ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ

೩

(ಪು .೪೬)

ಇವೆರಡು ಹಾಡು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾದೃಶ್ಯತೆ ಸುವ ನಾಗಿಹೆನಿದ ತಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಗೊಡವೆ. 'ಅ' ದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಪದ್ಮಯೋ 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಪ್ಪಯೋ ಇದೆ. ರಾಗ ತಳಗುಲೋದೀರಿಡು ವಾಪೆ. 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಪಲ್ಲವಿಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಎರಡರ ಅತಿಮ ಅರು ಒಂದೇ ಗುರಿಯು ತ್ರಹರಿಗೊಡವೆ; ಆದರೆ ವಿಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂತರಗಳಿವೆ. 'ಅ' ದಲ್ಲಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಅ' ದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿರಣ್ಮಯ ಕಿಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪರವ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಎಂಬ ದನ್ನು 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ (ಮಯೋ) ಚಿರಣದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿವಿಟ್ಟಿದೆ. 'ಅ' ದಲ್ಲಿರುವ ಬಾವ ತಿಪ್ಪತಿರು ವಿಂತಿ 'ಆ' ದಲ್ಲಿಲ್ಲ; 'ದಿಟ್ಟ ಹೊರಕುದ' ಎಂಬ ಮತ್ತೆ ಜಾಳು ಜಾಳಾಗಿದೆ, ಅಂಶಚನಾ ಸುರಣೆಯ ಒಟ್ಟು ಬಿಳಿ ಪೆಗೆ -ಸುರಪಣಿ ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಗತ್ಯ ಸೌಷ್ಠವಸಾಲ ದಿನಿಸು ತ್ರದಿ

೩. ಅ) ರಾಗ -ನಾಂಟಿ

ತಾಳ -ರಘುಣಿ

ನಂಜು ನಾರಾಯಣನ ನಂದೋನ ರಹ ಯು

ನಂಬಿದಾ ದಿಕ್ತ ರ ಕು ಟಂಬ ಸಾರ ಥಿರು || ಪ ||

ಬಲಿನಂಬಿ ಪಾತಾಳ ಲೋಕ ಕರಸಾದ ನದಿ

ಕುಲದ ಪುಣ್ಯಾ ದನ ನಿಜವ ಕಂಡ

ಕಲಿ ಘಟಿಷಣ ನಂಬಿಲಂಕೆ ರು ಲಿಪ್ಪ ರವದ

ಛಲದ ಪಾರ್ಥನು ನಂಬಿ ಪ್ಪಿ ರುಷುವಕಂಡ

೧

ಅಂಬರೇಷ ನ ನಂಬಿ ಪೈ ಕುಂಠ ಪೆರಿದನ

ಹಂಬಲಿಸಿ ಶಶಿದ ರನ ಉಯ ಗಿದ್ದ

ಕುಂಭಿನೊ ದೇವಿ ತಾ ಬುದನ ಪ ಕಳಿದಳ

ಅಂಬ ಜಾಕ್ಷಿ ದ್ರೌ ಪದಿರು ಾವ ಪ ಉಳು ಹಿಣಾಡಳ

೨

ಅತ್ತಿದ ಕು ತರಗೆ ವೆ ಚ್ಚಿ ಗೆ ತಿಮೋಕ್ಷ ಪ್ಪಿ ನ

ಮ ಫಿಪ್ಪುಷ್ಪ ಆಜವಿಳ ನ ಉದ್ಧಾರ ಮ ಪು

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಕಾಗೆಸೊ ರು ಏ ಕಿಲಿ ಪನಾದ

ಪತಿ ಪಾವನ ಪರವ ಶು ರುಷೇತ್ತ ವ ಸು

೩

(ಪ್ರ . ೫೮-೫೯)

ಆ) ರಾಗ -ರು ಮ ನ ಕಲ್ಯಾಣಿ

ತಾಳ -ಅಟ

ನಂಬಿ ಕಿಟ್ಟ ವರ ಯೆ ಕೃಷ್ಣ ರು ನ

ನಂಬಿ ವರ ದಿ ಕಿಟ್ಟ ದ || ಪ ||

ಅಂಬ ಜನಾಬ ನ ಪಾದ ವ ನಿನೆದರಿ

ಅಂಬ ಗೊಂಡ ದು ಬಿಹ ರಿಸು ವ ತ್ರಿಕೃಷ್ಣ || ಅ. ಪ ||

ಬಲಿಯು ಪಾತಾಳ ಕೊ ಹಿ,ದಕ್ಕ ಬಾ

ಗಲ ವ ಕಾರು ವ ನಾನಿಂದ

ಛಲ ದುಷಣ ಅಸು ರರ ಶಿರಗ ಳ ತ ಯಾ ತಾ

ನಿೂಲಿದು ಖಿಷಣಿ ಣೆ ಪಟ್ಟ ಗಟ್ಟಿದ ಕೃಷ್ಣ

೧

ತ ರಳ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಗೊಲಿದು ಉಗು ಯುದ

ಹಿರ ಣನ ದರ ಸೀಳಿದ

ಕ ರಾಜಗೊಲಿದು ನಿಗ ಳ ನು ಂಗು ತಿಲಾಗ

ಶಿರ ವ ತ ಯಾ ಕೃಷ್ಣ ಪಹ ರಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣ

೨

ಪಾಂಡ ವರಗೊಲಿದು ಕೊರವ ರನ

ತುಂಡ ಛಿದ್ರವ ವ ಾಡಿದ

ಗಂಡರೈ ವರಮುಂದಿ ದ್ರೌಪದಿ ಕಿಶಾಲ

ಕಂಡ ಕದ ಣಿ ಕಾರ್ಯು ಕುರಂದರ ಮಿಲ

೩

(ಪು . ೭೯)

ಈ ಬಗೆಯ ಹಾಡು ಗಳ ಕಿಷಾ ಕಿಲಫು ಸುಷು ಗಳನ್ನೂ ತ್ರಿಪಿ ಏಕಿ ಪ್ರಕಾರ ವಾದ
ಬಾವದ ಬಿಳುವಣಿರು ಲ್ಲಿರು ವ ಸಾಮತಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯ ಲ್ಲಿರು ವ ಒಟ್ಟಿ ತತ್ರೈಕೆ ಾದಾಣಿಕೆರು ನ್ನ
ಅಧ್ಯೈಸು ವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ . ಎರಡರಲ್ಲೂ ಇರುವ ವಷು ಚಿರಣಿಳ
ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮುಷೇರು ಗಿಲ್ಲಿ ; ಈ ಸರಿ ಸುಪುತಿ ಏನಿಷಾ ತೀರ ಆಕೈಕಿವಾಗಿರ ಹು ದಿಸಿದಿ
ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಬಾವವನ್ನ ಸುಷು ತ್ರಿದಿ ಶಬ್ದಗಳೂ, ಪ್ರಸುಷುನ ತ್ರಾ ವ್ಯತ್ಯಸವಾಗಿರು ವಡಿ

ತೀರ್ತು ತ್ತದೆ ರು ಷುರೂ ಉದ್ದಿ ಅ ದಲ್ಲಿ ದುಷಾನ್ವ ರು ಗಳಲ್ಲಿ. ಬಲಿ, ಪುಹ್ಲಾದ, ಭಿವೀಷಣ
 ದ್ರೌ ಪದಿ-ಇವ ರ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಲು ಁ ಡುಲ್ಲೂ ಬುದಿಪೆ. ರಾಗ ತಾಳ ಁರ ಡಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿ
 ನ ವ ಷಾಗಿವೆ. 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಅನು ಪಲ್ಲ ಖೋಷದ ಚಗುರಿದೆ.

೪. ಅ) ರಾಗ - ಕಾಂಭೀಷದಿ

ತಾಳ -ರೂಂಪೆ

ಪು ಷ್ ಜನ್ಮದ ಲಿನಾ ಷಾಡಿದಾ ಭ ಷಂದ
 ಉಚ್ಛೇನೀಶು ಜನಿಸಿದೆನೊ ಕೃಷ್ಣಾ || ಪ ||
 ಕಾರು ಣ್ಣನಿದಿಯೆ ನ್ನ ಕಾರು ಚೇಕ ರ್ಯಹ ರಿ
 ವಾರಿಜನಾಭ ನೇ ಮು ದ್ಧ ಕೃಷ್ಣೆ || ಅ.ಪ ||

ಹು ಟ್ಪಿದಂದಿದಿಗ ಳು ಷು ಖಿವ ನಾ ಕಾಣದಲೆ
 ಕಷ್ಠ ನಾದಿನು ಕೀಳೊ ಕೃಷ್ಣಾ
 ತೀರ್ಚ್ಚಿ ಲಿಸ ಶಿಶು ತಾರು ಚ್ಚಿ ತಿರ ನಂತೆ ಕಂ
 ಗಿಟ್ಟಿ ಸೀನಗಿದೆನ ರ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾ
 ಮು ಟ್ಪಲ ವ್ಮರ ಎನ್ನ ಸು ತುತ ರು ಬಾಂದವ ರು
 ಅಟ್ಟಿ ಎಳೆ ರುಂ ತ್ತ ರೊ ಕೃಷ್ಣಾ
 ಕಷ್ಠ ದಾರ್ದ್ರವನ ಪಹ ಯ ದೆ ದುಷು

೧

ಕಾಶಿಯ ಾವಾಸ ವನ್ನ ಬಯಸಿ ಚಹಂ ದನಂದ
 ಆಸೀಯೊ ಗದ್ದೆ ನರ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾ
 ಗಾಸಿಯ ನ ವ ಷಾಡು ದೀಷ ವನ ಪಹ ಯೊ
 ಸಾಸಿರ ದ ನಾಪ ದಾ ಕೃಷ್ಣಾ

ಹೇಸಿಕೆಯೊಡನೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ವ ಪಾರು

ಪಾಶ ದಿಂದಲಿಬಿಗಿವರೇ ಕೃಷ್ಣಾ

ಕೆಂಪು ದೇವನೇ ನೀ ಕಾರುಬೀಕ ರ್ಯ ಹ ರಿ

ವಾಸು ದೇವನೇ ಮು ದ್ಧ ಕೃಷ್ಣಾ

೨

(ಫು . ೨-೮)

ಆ) ರಾಗ -ಕಾಂಭಿಷದಿ

ತಾಳ -ರಘಂಪೆ

ಪು ವೇಜ್ಞ ದಲಿನಾ ವ ಠಿದ ಪಾಪದಿ

ದು ತೊಯೇನು ಜನಿಸಿದನೊ ಕೃಷ್ಣ || ಪ ||

ಕಾರಣ ನಿಧಿಯೆ ನ್ನ ಕಾರುಬೀಕ ರ್ಯ ಹ ರಿ

ವಾರಿಜನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ || ಅ.ಪ ||

ಹುಟ್ಟಿದಂದಾದಿಗೊ ಸು ಖವೆಂಬ ದನ ಆಯೆ

ಕೃಷ್ಣ ಪಡ ತೊನ ರ್ಯ ಕೃಷ್ಣ

ದಟ್ಟಿದಾದಿವನು ಪಹರಿಸಿದೊ ದನು

ತಟ್ಟಿದಾದಿವನು ಗುರು ಕೃಷ್ಣ

೧

ಕಾನಿನಾ ಆಸೆಯ ನು ವ ಠಿಹಂ ದನದಿದ

ಆರು ವೇದಗಳ ಗು ತೊನೊ ಕೃಷ್ಣ

ಆಸೆಯ ನು ಬಿಡಿಸಿ ವಿಗದೇಷ ವನ ಪಹ ರೊ

ಸಾಸಿರ ನಾವ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ

೨

ಮುಟ್ಟಲಂಜವರು ಬುದು ಗಳು ಕಂಡರಿವನ್ನ

ಅಟ್ಟಿ ಕೊಡು ತೊ ರ್ಯ ಕೃಷ್ಣ

ತಿಂಜ್ಜಿಲ ಶಿರು ಬಾರು ಬಿಡವ ತಿರ ನಂತೆ ಕಂ

ಗಿಟ್ಟಿ ಶೆಣ ಕೆಂ ಪೆನೊ ಕೃಷ್ಣ

೩

ತಂದೆ ತಾಯಿ ಯು ಇಲ್ಲ ಬುದು ಚಳಿಗುಣ ಇಲ್ಲ

ಇಂದಿನಗೆ ಗತಿಯೆ ನೆನೊ ಕೃಷ್ಣ

ಮಂದರ,ದರ ತ್ರಿಪು ರಂದರ ಪೊಲ ನೆ

ಬುದು ಸೊ ಯೆ ಗುರು ಕೃಷ್ಣ

೪

(ಪು ೬೩೮)

ಈ ಸುಮನು ಕೀರ್ತನೆನುಲಿ ಛಂದಸ್ಸು, ರಾಗ, ಮತ್ತು ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರಸುತೆಯಿದೆ; ಪಲ್ಲವಿ ಅನುಪಲ್ಲ ಪೊಳಲ್ಪು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಲ್ಲ. ಐದೈದು ಮತ್ತೆಗಳ ಓಟ ಎರಡೂ ಕಡಿ ಪ್ರದಾನವಾಗಿದೆ. ಛಂದಸ್ಸಿನ ಲಕ್ಷಣದ ಸಂಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಗತವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಷಟ್ಪದಿಗಳ ಬದಲು ರುದ್ರಗಣ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಅಂತಿಮದ ಬದಲು ಮತ್ತಾಗಣ ಘಟಿತ ಸಂಗತ್ಯವಿದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಕನಕದಾಸರ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮನು ಚರಣಗಳೆಂದು ಸಂಪಾದಕರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ: ದ್ವಿತಿಷ್ಠಿ ಕ್ಷರಪ್ರಸಾದ ಆದಾರ ಬುದಿದ ಅಪರಹಾಗೆ ಗ್ರಹಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಎಂಟಿಂಟು ಸಾಲುಗಳ ಮನು ಚರಣಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಬಹುದು ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಆರು ಚರಣಗಳಿವು; 'ಆ' ದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡನೆಯ ಸಾಲು 'ಆರು ಸುದೀಪಗು... .' ಎಂಬುದಲ್ಲಿನ ಆರಂಭದ ದೀಪಸ್ಥಿತಿ ಧಾರದ 'ಆ' ವನ್ನು ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ (ಅದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ) ಸಾಲಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಡಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು ಸುಪರಿಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಈಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಸೋಲ್ಲಾಸನೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಯಸಂಪಾದಕರ ಕಣ ತಪ್ಪಿಸಿದಾಗಿದೆ ಹೌದು. 'ಆ' ಮತ್ತು 'ಆ' ದಲ್ಲಿರುವ ಕಡೆಯ ಮನು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬಂದೇ ಪದ್ಯಗಳೆನಿಸಬಹುದು: ಹೀಗೆ ಸೂಚಿಸುವಾಗ ಕಂಪನದ ಹಾಗೂ ದ್ರೋಣಿಯ ಮನುಪಾರ್ಥ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾಹೇಜಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಇದರ ತ್ವರದ ದ್ವಿಧನಲ್ಲಿ ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಪ್ರಬಾಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸದಾ ಔದ್ಧರಿ 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಇರದ್ದು ಈ ಎರಡು ಹೆಸರು ಸಂಗತಿಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಿಂದ 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರ ಪದ್ಯಗಳ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವೆರಡು ಉಪಹಾರದ ಉಪಹಾರದೊಂದಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆದಿಕಾಲವನ್ನೂ, ತುರಂದರ ಪುಲನೂ ಉತ್ತರ ಕಂಡ ಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಳುಕು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ; ಆ ಬಿಳುಕು ಮಂದಿನ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿರುವ ತೋಪಕನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

೫. ಅ) ರಾಗ - ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ - ಅಟ

ವರಕ ಮಿಳ ಮುಂದೆ ನರಕಮಿಳ ಮೈ ತೋರಬಾರದು | ಈ

ದರಣಿಮ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಶರಣಿಮ ಫುಜಿಮ ವರಬಾರದು || ಪ ||

ಪಾಪಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಳ್ಲ ಮ್ಮ ವತೋರಬಾರದು | ಬಹು

ಕೋಪಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನುಬಾವಗೋಷ್ಠಿರು ವರಬಾರದು || || ೧ ||

ಅಡಿಸುತ್ತ ವಡೆಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ಬಿಗುಂಹ ವರಬಾರದು | ಚಹು

ಬಡತನ ಬುದಾಗ ನಿಂಟು ಬಾಗಲ ಸೇರಬಾರದು || ೨ ||

ಹಯು ನಿಂದಿಸಿಹ ರಘನನಿಂದು ನರಕ್ಕೆ ಬೀಳಬಾರದು | ತಾ

ಪರರನ ಭೈದು ಪಾತಕಕಿಮು ನೋಳಗಾ ಬಾರದು || ೩ ||

ಮಡದಿನು ಡು ಕೀಳಿ ಜಗ ಳ್ಲಿಬ್ಬರ ಕೂಡಿಹೇಜಗಬಾರದು | ಬಾ

ಯ್ಯುಡಕದ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ವಸ್ತಿ ಬಿಡಾರ ವರಬಾರದು || ೪ ||

ಮುಂದೆ ಬಲೆ ಎದು ನುಡಿಪರನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು | ನಮ್ಮ

ತಂದೆ ಬಾಡದಾದಿ ಕಿಲ ವನಸ್ಕರಣೆ ಬಿಡಬಾರದು

|| ೫ ||

(-ಜನಪ್ರಿಯ ಕನಕ ಸಂಘಟನೆ; (ಸಂ.) ದೇವಗೌ ಪೆಂಡಲವದು,
ಕನ್ನಡ ವತ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನಾರು , ೧೯೮೮, ಪುಟ ೬೯೦)

ತಾಳ-ಅಟ

ಆ) ರಾಗ-ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ವರಕ ಪಿಲ್ಲಲ್ಲಿ ನರಕ ಪಿಳ ಕೊಡಬಾರದು -ಇಥ

ದರಣೆ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ಪುಜಿಸುವುದಾರದು || ೬ ||

ಅಡೆ ಸದ ವರಕಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಬೆಗುಂಡಹ ಸೇವಾರದು

ಬಡತನ ಬುದರಿ ನಂಟು ಬಾಗು ಸೇರಬಾರದು

|| ೧ ||

ಮಡೆಯು ನುಡೇಳಿ ಬಡವರ ಜಗಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಾರದು | ಚಳಿ

ಬಡತನ ಬುದ ವಳಕ್ಕೆ ಯಿಂದ ಅಡೆಗೆಯ ಉಣ್ಣೆ ಬಾರದು

|| ೨ ||

ಪಾಪಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೆ ಸ್ತುತಿ ವಸ್ತು ವತಿಸಬಾರದು | ಕಡ

ಕೊಡಪಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಗೊಳಿಸಿ ವತಿಸಬಾರದು

|| ೩ ||

ಪರರ ನುಡಿಸಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮರ ಸೇವೆಂದ್ರ ನ ಜರಿಯ ಬಾರದು

ವರದ ತ್ರಿಪುರಂದರ ಪುಲನ ಸ್ಕರಣೆ ವರಿಯ ಬಾರದು

|| ೪ ||

(ಪುಟ ೬೧೯-೧೨೦)

ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೀರ್ತನೆಯ ಚರಣಗಳ ಸಮ ವವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಶಬ್ದಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹೆಸರು ತು ಚರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯಾ ಸುಕ್ರವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ' ಮತ್ತು 'ಆ' ಗಳುನಡವೆ ತಲೆ ನಡವೆ ತಲೆಕೆಳಗು ಆಗಿವೆ: 'ಅ' ದಲ್ಲಿ ೨,೪,೧,೩ ನೆಯ ಚರಣಗಳ 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ೧,೨,೩,೪ ಎಂಬ ಕ್ರಮ ದಲ್ಲಿವೆ; ಅಥವಾ ಇದರ್ಥೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾರಾಂಶ ಡ್ಲೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಲ್ಲ. ಛಂದಸ್ಸು, ಅರ್ಥ-ಭಾವ, ಅರು, ರಾಗ-ತಾಳ, ಚರಣಗಳ ಆಕೃತಿ-ಒಟ್ಟಾರೆ ಮುದುರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿರೂಪ ಮೆಬುತಿವೆ. ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು : ಇದ್ದಲ್ಲಿ-ಮಂದೆ, ವಿಧಿ ತಿಷ್ಠೆರಬಾರದ-ಕಿಷ್ಕಾಡಬಾರದ- ಕಿಷ್ಕಾಡಬಾರದ, ಶರಣೆಂದ- ಸ್ಥರಮಿದ, ಅಡಿಸತ್ತ-ಅಡೆಷದ, ಒಬ್ಬರ ಕಿಷ್ಕಾ-ಬಡವರ, ಬಾರು- ಬಡಕದ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎಸ್ತಿ ಬಿಡಾರದ ವಪಾದಾರದ-ಬಡತನ ಬುದವಳ ಕೈಯಿಂದ ಅಡೈಗಿರು ಉಣ್ಣಬಾರದ, ಅನುಬಾವೋಷ್ಠಿ ಅನುಕೂಲೋಷ್ಠಿ-ಇತ್ತು ಕಾಣುತ್ತವೆ ಜತಿಗೆ 'ಅ' ದಲ್ಲಿರುವ ವವಾನೆಯ ಚರಣ 'ಆ' ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಚರಣ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದುವೆ ಅಥವಾ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕ್ರಿಯೆ ಬೀರಿ ಹೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಘಟಿಸಿರುತ್ತದೆ ದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೆಷಡ್ಡೀವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಎರಡೂ ಚರಣ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀಕೆ ಅಥವಾ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಈ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಲ್ಲಿ ವಶೇಕೆ ವಾಗುತ್ತದೆ ಶಬ್ದಗಳೂ ಸಾಲುಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಜಾರಿದ್ಧದ ಹೀರ್ತನೆಯ ಅರ್ಥ ಪ್ರತಿತಿಗೆ ಆಗಿರುವೆ ಲಬಾಬಾದಿ ವನ್ನೂ ಚಿಂತಿಸಬಹುದು ತದಿ-ಇದು ಈ ದಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಳಾವಾಗಿ ಅದ್ಯರು ನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವು ಆಶ್ಚು ಪರಿಬಾವಿ, ಸ್ವೋವಸಿ ಉತ್ತರ ಕಿಂಡಾಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಗಳೆಲ್ಲವೂ .

೭. ಅ) ರಾಗ-ಶಂಕರಧರಣ ತಾಳ-ಅಟ

ಹಣ್ಣ ಕಿಷ್ಕಾಬ ವ ಬ್ಬರಿಹ ಯಾಸರು

ಹಣ್ಣ ಕಿಷ್ಕಾಬ ವ ಬ್ಬರಿ | ಪ ||

ಸು ತ್ರೀಳು ಲೋಕ ದಿಸು ರದ ಬಿತ್ತಿ ದಹಣ್ಣ
ಬಿತ್ತಿ ದಹಣ್ಣ
ಅತಿ ಯು ಳ್ಲ ವರೈ ಕಿಷ್ಕಿ ದೀಕಾದರಿ
ನಿತ್ಯ ಮ ಫದ ಮೆಂಬ ಅಚ್ಚ ಪಾಪಿ ಹ ಣ್ಣ

|| ೧ ||

ಅಜನ ಪಡೆದಹ ಣ್ಣ ಗಿಜವ ಕಾರ್ಯ ಹಣ್ಣ
ನಿಜ ಮು ನೊಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಹ ಣ್ಣ
ತ್ರಿ ಜಗ ವಂದಿತ ಪ್ಪಾ ಡೊಡಿಯ ನಹಣ್ಣ
ಸು ಜನ ಬಿತ್ತಿ ಕಿಷ್ಕಿ ಬ್ಬಿ ರಿಹ ಣ್ಣ

|| ೨ ||

ತ ರ ವ ಕಾರ್ಯ ಹ ಣ್ಣ ಉರು ಗನ ತಳಿದಾಹ ಣ್ಣ
ಕ ರಿದರಿ ಕಂಬೊಳು ಓಯೆಂಬ ಹ ಣ್ಣ
ಮ ರ ಗು ವದ್ರು ವನೊ ಪಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿದಹ ಣ್ಣ
ಕ ರ ಣ್ಣಳು ಕಗಿಸಿರು ಫ ಕಿಲ ವಹಣ್ಣ

|| ೩ ||

(ಫ್ರ ಟ ೧೮೩-೧೮೪)

ಆ) ರಾಗ -ಬಿಹ ರಿ
ಹ ಣ್ಣ ಬುದಿದಿ ಕಿಷ್ಕಿ ರೊಹ ರಾಸ ರ
ಹ ಣ್ಣ ಬುದಿದಿ ಕಿಷ್ಕಿ ರೊ || ಪ
ಚಿನ್ನ ಬಾಲ ಕ್ರಷ್ಟೆ ನೆಂಬ
ಡಿನ್ನಾ ದ ಬಾಳೆ ರು || ಅ. ಪ ||

ಕಿಷಕಿತು ಹೇಷಗು ವದಲ್ಲ ಹಂಳಿತು ನಾರುವ ದಲ್ಲ

ಕಿಳಿದು ಬೀಸಾಡಿಸಿ ಕಿಷಕು ಪುಲ್ಲ

ಅಳತಿ ಗಿಣಬ ದಲ್ಲ ಗಿಣಕಟ್ಟಿ ತಿಂಬ ದಲ್ಲ

ಬಳಿತಾದ ಶ್ರೀಹ ರಿಮಬ ವ ರಾಪು ಹಣ್ಣ

|| ೧ ||

ಅಜನ ಪಡೆದಹ ಣ್ಣ ಗಿಜವ ಸಲಹಿದಹಣ್ಣ

ತ್ರಿ ಜಗ ದಿ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ತಿಷರಿದ ಹ ಣ್ಣ

ತ್ರಿ ಜಗ ವಂದಿತ ಪಾದ ಮೆಬ ವ ರಾಪು ಹಣ್ಣ

ಸು ಜಾನನಯು ರ ನೇತ್ರ ಕಿಷ್ಕಿ ಬನ್ನಿ

|| ೨ ||

ತು ರ ವ ಕಾಯ್ವ ಹ ಣ್ಣ ಉರು ಗಿನ ತುಳಿದಾಹ ಣ್ಣ

ಕಿ ರಿದರಿ ಕಿಷಕಿಂದ ಬುದ ಹ ಣ್ಣ

ಮ ರ ಗು ವದ್ರು ವನ ಉನ್ನ ತನ ಪು ಪಡು ಹ ಣ್ಣ

ಪು ರಂದರಿ ಮಿಲನಿಂಬ ಹ ಣ್ಣ ಕಿಷ್ಕಿ ಬನ್ನಿ

|| ೩ ||

(ಪುಟ ೨೨)

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಸುಧು ಷಿಪಿ: ರಾಗ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಶಂಕಡು ರಣ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಿಲಹ ರಿ ಇದ್ದ ರೂತುಳ ಸು ಪು ಪುವಾಗಿದೆ. ಸುಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಿಾರ ದರ ಈ ಕೀತನೇ ಯು ಪು ರಾಗಕ್ಕೆ ಉಚಿತ ವಾಗಿ, ಶು ಧ್ವ ವಾಗಿ ಹೇಷದಿಕಿಷ್ಕಿ ತ್ರದಿಂಬ ದನ್ನು ಹೇಳು ಬ್ಬು ರ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪು ಪು ನೇಷಡಿದಾಗ, ಒಂದೇ ಓದಿಗೆ

ದಾದಾಳಿ ವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಜಾರದಾದ ಏ ವೆಂದರಿ 'ಆ' ದು ಜೀರ್ಣನ ಖಿವ್ವದಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ಯುಗಳಿವೆ
ವಾಜಿಹಣ್ಣು, ತ್ರಿಜಗ ಮಬಶಬ್ಬ ಮಡಿರಡ ಸಲ ಬುದಿರು ಕ್ರುದ್ಧೆ ಔಚಿತ್ಯಮ್ಲ; ದೈವವನ್ನು
(ಕೃಷ್ಣನನ್ನು) ಒಂದು ಹಣ್ಣಿದು ರಾಜುಕವಾಗಿಸಿ ಫುನರಶಿ ಏವಾತ್ರ ಹೇವು ಟುಕುದು ಬೀರಿ-
ಅದ್ರು ಅರ್ಥ, ಔಚಿತ್ಯ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳಿವೆ; ಇಡೀ ಜೀರ್ಣನಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿರು ವಹಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರು
ಕಿಲಕು ಶಬ್ದಗಳು ಸ್ಥಾನಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ; ಈ ಬಗೆಯ ಒಂದು ಕಡಿ ಬಳಸಿರುವ ನುಡುಗಳು
ಬೀರಿನಾದ ವಾಜಿನಿಂದ ಪಲ್ಲಟಿರು ಪಿಯಿಂದ ನಿರಾಜುಕಿಯಲ್ಲಿ ಏವ ಬದಲಾವಣೆಯು
ಪುಲಿಸ್ತಿಯ; ಇವೆರಡೂ ಹವಾಡಗಳ ಒಂದೇ ಬದ್ಧಿ-ಬಾವದ ಸ್ಪಷ್ಟಿಯೆಂಬ ವಾಸ್ತವಾಶ
ಮರಿರುತ್ತಾ. ಇನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಇಡೀ ಜೀರ್ಣನೆಯನ್ನು ಉಪಾಹಯದಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿ
ಚರ್ಚಿಸಿ ಜಾರದಾದ ವತ್ತಿಂದ ವಹತ್ತಿದ ಜೀರ್ಣನಿ ಹವಾ ತರು ವನಿಗಿಹುಲ್ಲ ತುಪಿ
ಎಂಬುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡುಕಡೆ ದಾಗ ನಿರ್ದೇಶನ ಕುಂದೀದಿಯೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ತುಳಿದಲ್ಲಿ
(ಒಂದು ಕಡಿಅಟ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡಿರುಪು) ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜೀರ್ಣನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಂತರತುಂಬ
ಇದೆ; ಆದರಿ ಹವಾಡಿನ ಒಟ್ಟು ಅಂತರ ಒಂದೇ ಎನಿಸಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 'ಈತನಿಗೆ
ವಾಸು ದೇವನ' ಮತ್ತು 'ಈತ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನಾಥ' ಎಂಬ, ಕ್ರವವಾಗಿ ಈ ಇಬ್ಬರ, ಜೀರ್ಣನಿಗಳ
ಆದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮ್ಯ ಅನಂತರದ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣದೆ ಹೋದರೂ ಒಟ್ಟು ಆರು ಒಂದೇ
ಮೂಲಕ್ಕೆ ದುಡುಂ ಪಂಪೆ. ಹೀಗೆ, ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಪಾಹರಣಿಗಳ್ಳಿತ್ತು
ಫುಷ್ಪಿಗುಣಿಸಲು, ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಾಸ ಸಿಗುತ್ತದೊಬಿಡುವು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂದಿನ ಅಧ್ಯಯನಕರ
ಮಡಲಿಗೆ ಹಹಹಾದು. ಈ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸವಮೇಷಪ ರಾಜುದ ಕಿಲಕು
ತೀವರ್ಣನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುಗು ಡ್ಧೆ ಮುಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದರು ದಾಗ ವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಬೀಹಗಿದೆ:
ಈ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನದ ಗವನಸೆಳೆದು ಏ ಹಿತಿಕಿಷ್ಟವರು ಡಾ. ಕವಲಹಂಪನು

ಡಾ. ಕವಲಹಂಪನು ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಬುದ "ತುರಂಗ ಬಾರತ ಒಂದು ಆದ್ಯರು ನೆ"
ದಲ್ಲಿ, ಪರವದೇವ ಕಿಮಿಯ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಡು ವ, ಫುರುಡುಡಾಸರ

ಹೆಸರುಲೂ ಅಜ್ಞಾನಿಗಿರುವ, ಬಂದು ಉದರು ರಾಗದ ಆಹುತ ಗವನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದು 'ದ್ರೌಪದಿ ಮಮ ಸಂಕ್ಷಣ' ಎಂಬ ಹೆಸರಲ್ಲಿದೆ, ೧೫ ಪಟ್ಟದಿ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ ಇದು ಕೆಲಕೂಹ ಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಂಗಳಂ ಶ್ರೀಯ ರಸ ತು ರಯರ ಮಲಗೆ' ಎಂದೂ ಕೆಲವೆಡೆಲ್ಲಿ 'ಮಂಗಳಂ ಸಿರಿಕಾಗಿ ನೆಲೆರುವುದಿ ಕೆಲವಿಗೆ ಎಂದೂ ಕೆಡು ನುಡುಲಿದ್ದು ಸುಖೋದಕರ ಆಶ್ಚರ ತಿವ ಳನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ತು ರಯರರ ಹಾಡುಗಳ ಸುಕಲನದ್ದೆ, ಇದು ಅವರ ರ ಚನೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂಬಂತೆ, ಈ ಉದರುರಾಗ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕರಣ ಸೇರ್ಪಡೆ ಹಾಗೆ; ಹಲಕು ಸಂಪಾದಕರಗಳ ಆವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಇದು ತು ರಯರರ ಏತಿ ಹಾಕಿದ್ದು ನೆಂದ ತಾಪು ಮೆಪುಲು ಬಾಚಿ ಬರೆದ ದಾಗಿಯೂ ಈಗ ಈ ಹಾಡು ಕನಕದಾಸರಡಿ ಎಂದು ತಮಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಹಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂದೆ ತಳೆದ ನು ಪಿರುನ್ನು ಫುರ್ತಿ ಬದುಲಮು ಸಿ ಕೊಂಡಿರು ಕು ದಾಗಿಯೂ ಡಾ. ಕೆವಲಾ ಹಂಪನ ಸ್ವಪ್ನ ಪಡೆದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ 'ತು ರಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಶನ' (೧೯೮೫) ಸಂಕುಟ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ (ಪುಟ ೨೨) 'ಇದನ್ನು ಕನಕದಾಸರದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವುದು' ಎಂದು ಅಡ್ಡಗೊಡೆರು ಪೆಲೆ ದೀಪ ಬಿಳುಪಿದೆ. ಆದರೆ ಬಿ. ಶಿವ ವಾಚಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇದು ಕನಕದಾಸರ ರ ಚನೆಯು ಕಡಕಡಿತ ವಾಗಿಹೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆನ್ನು ವಸೆದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಆದ್ಯರಲ್ಲಿ ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ವರನ್ನು ಮೊದಲು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಇದರ ಸುಖೋದ ವಾಗಿ ಅವರ ಹೆಳಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ "ತು ರಯರ ದಾಸರ- ಕನಕದಾಸರ ಕೆಲಕೂಹ ಗೀತೆಗಳು ಪುಸ್ತಕ ಅಂಕಿತಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಮುದ್ರಿತವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ನಿಜವಾದ ಕರ್ತೃಗಳೆಂಬ ದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳೇ ನಮಗೆ ಸಹಕರ ನೀಡಬಲ್ಲವು. ಆ ಸಹಕರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾಚಿಸಿಕೊಂಡ ದುಡುಲೇ ಈ ಸುಕಲನದಲ್ಲಿ ತು ರಯರದಾಸರಮೆಂದು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ನುಪುರ ಹಾಡುಗಳು, ಕನಕದಾಸರಮೆಂಬ ನಂಬಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ದ್ರೌಪದಿ ಮಮ ಸಂಕ್ಷಣ ನು ಉದರು ರಾಗದ ದೀರ್ಘಕವನ

ಅಥವಾ ಖಂಡಕಾವ್ಯ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನಕದಾಸರ ಅಕಿತದಿಂದಲೇ ಕಂಡಿರುವುದು. (ಕನಕದಾಸರ ಭಕ್ತಿಗೀತಿಗಳು; ಸಮಾಜಪ್ರಕಾಶನ, ದಾರವಾಡ, ೧೯೬೫, ಪುಟ ೫) ಈ ಅಶವನ್ನು, ಅದೇ ಪ್ರಕೃತಿ ಮುಂದೆ ವಯಾ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಗಾಳಿ: “ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ‘ವಾಸು ದೇವರು ನಮೋ’ ಎಂಬ ದ್ರಾವಿಡೀಯ ವಾಕ್ಯವು ಕೃತಿಯೊಂದು ಖಂಡಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿ ಈ ಕಥಾವಾಗದೊಂದಿಗೆ ಕನಕದಾಸರ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೇಳಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಕನಕದಾಸರು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಬಾಹಿರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ” (-ಅದೇ-; ಪುಟ ೧೭-೧೮).

ಕೆಲವು ಅಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿವೆ, ಬೆಟಗೇರಿಯವರ ಪ್ರಾಂಜಲ ವಿವೇಚನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕನಕದಾಸರ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ, ಪುರಂದರದಾಸರ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಉಪಲಬ್ಧ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಪಾಠಪಡ್ಯತಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನಕದಾಸರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದು ತೋರು, ಅಂತಹ, ಅಂದರೆ ಅವರಲ್ಲದ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ (-ಅದೇ-; ಪುಟ ೪). ಆದ್ದೇ ಆದರೆ ಸಂಪಾದಕರು ಅವರು ಗಂಟೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ಕನಕದಾಸರ ಎಲ್ಲದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೊ ತಿಗಿದು ಕೊಡಲಿ” (-ಅದೇ; ಮುನ್ನಡಿಪುಟ XXIX). ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಈ ಕನಕದಾಸರ ಹಾಡುಗಳ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಮೆಗಿನಾ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳು, ವಕಿ ಮೊಳ ಮುಂದೆ ಎಂಬ ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸೇವಕರು ಶಿವ: ಅದರಿಂದ ಆ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಲ್ಲ ಕನಕದಾಸರ ರಚನೆಯೆಂದು ಅವರು, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ, ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ಆ ಹಾಡುಗಳು ಪುರಂದರದಾಸರ ಹಾಡುಗಳೆಂದೇ ಹೇಳಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ದಾರಾಜಿಸುತ್ತ ಮುಂದೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಆಸ್ಪು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಬಿಟ್ಟೇರಿಯ ವರು ಕೆಡಾ, 'ಫು ರಂದರದಾಸರ ಮಿದ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ನುಫರು ಹಾಡ ಗಳು ಕೆನಕದಾಸರ ಮಿಬ ನಂಬುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ ಯೆಂದಾ (-ಅದೇ-; ಫುಟ.೫) ಮೊಗಂ ಆಗಿಹೇಳಿದರೇ ಹೆಸರು ತ, ಆ ಜಗಟ ಬಿಡಿಸಿ ಇಂತಹ ಹಾಡ ಗಳೇ ಅಥು -ಮದು ಡಣಾಡಂಗು ರವಾಗಿಹೇಳಿ ಳ್ಲಿ. ನಾನು ಈ ಸಂಪುಬುದದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂಹುಡ ಕೆ ತೆಗೆದು ಉದಾಹ ರಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ.

ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕಡು ಕಿಣ್ಣು ವಶೇಡದ ನಕಾಯೆ ನಡೆದುಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫು ರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕೆನಕದಾಸರ ಹಾಡುಗಳೂ ವ ಅಥವಾ ಅದರ ತ್ವಯುಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧ್ಯತೆ, ಸಂಭಾವ್ಯತೆ ಇರುವುದು ಯಾವುದು? ಎಂಬ ಅಥವಾ ಮೊದಲ ರಚನೆಯಾದ ಅಥವಾ ಯಾವುದು? ಬಬ್ಬರ ಅಂಕಿತವನ್ನು ತೆಗೆದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಈ ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಯಾವಾಗ ಅರಬುವಾಯಿತು? ಯಾವುದು, ಯಾವಾಗ ಈ ಕರ್ತೃತ್ವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತು? ಈ ಬಗೆಯ ಮೂಲಬಿಡುವಾದ ಸುಲಯಗಳ ಸುಲೇಡದಕರ ಹಾಡು ತ್ರಪಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಚಿಸುವ ಮೆಲ್ಲ ನಿನಪಿಡುವ ಬಂದು ಸಂಗತಿಯಿದೆ. ಫು ರಂದರ-ಕುಕದಾಸ ಇಬ್ಬರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂತರು, ದಾಸ ವರೇಣ್ಯರು; ಪರವಜ್ಞನಿಗೆ ಕಾದ ಫು ರಂದರ ಕೆನಕದಾಸರಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ಜಿಣರ ತನ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನವಾದೀತು. ಈ ಅಶ್ರೀತ ದೇವತೆಗಳ ಮಿಕ್ಕಾರವಾಗಿ ಇಂಥ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಆರೋಚಿಸುವುದು ಕೆಡಾ ಅಪರಾದವಾಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಭಾವಾದಿತ್ಯ ಮಿಲ್ಲಿ; ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ನಿಂತಿಲು ಮಿಲ್ಲಿ, ಹೆಸರು ಕೀರ್ತನೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಡುವ ಸ್ವರ್ಮ ಪ್ರಭಿವಾಶಗಳಿದ್ದು: ಇವರಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು, ಕೀಮಲ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಬದಲಮಿ ಸಿಣ್ಣುಕುದು ಮೂಲಕಿಣ್ಣೊಂದು ಉತ್ತೊಂದು ಮಾಡೋ ಸಾಲನ್ನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುಣಿಸಿ, ತಮ್ಮದನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಡಬಿಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಜರಿಕೆಗೆ ಇದೇ ಪ್ರದಾನವಾದ ಕಾರಣ ಎರವಲು ಸುರಕು ಬಿಡುವುದು ಬಾಳಬೇಕಾದ ದಿವಾಳಿತನ, ಬಡತನ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಸು ಮ ಮ ಹ ದಿನೇಳಿರು ಶತ ಮ ಮ ದ್ವೇ ಈ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೆಲಸು ಪಿಲೋಗರ
 ಮ ಮ ಮ ಕೆಲಸು ಆರಂಭವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಿಸಲು,
 ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಳಿಗಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಆದರಿಸಿದರೆ, ಸಾದಮೆ;
 ಪಿಂಚು ಮೊದಲು ಈ ಮ ಹಾದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನೂ ಇಂಥ
 ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಬಿ.ಗಿ/ ಕಾಗದದ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ
 ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಸೂಚನೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶನ ಹೇಳಬಹುದು ಅಂತೆಗಳು ಎರಡು, ಒಂದು, ಎಲ್ಲಿರುವರೆಗೆ
 ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಸಂಕರಗೊಳ್ಳಬೇಡಿ ರು ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು? ಎರಡು. ಈ ಮೂರು ಈ ಕೆಲಸು,
 ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಮ ಬಾಗದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯ ಮ
 ಮೊದಲ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಯಾವುವು? ಇದು ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತ ಪದವರ್ತಿಯೆಂದು
 ಪತ್ತೆಯಾಗಬಹುದು ಕೆಲಸು ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಿರಿಸಿದ ಆಧಾರ ಬಿಟ್ಟೇರಿಯ ಮ; ಅದರಿಂದ
 ಅವರು ಆದರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಗಳು ಸ್ವರೂಪ, ಕಾಲ -ಇದನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ಸುವರ್ಣಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಾಡಿ, ಜಾತಕ ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡುವುದು ಮೊದಲ
 ಮಹಾರವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ದಾರ್ಮಿಕ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ. ತುರಯರೂ
 ಕನಕದಾಸರೂ ಮಹಾಶಯದ ಧರ್ಮತೆ ತುರಯರು. ತುರಯರು - ಶಾಸ್ತ್ರ ; ವೈಶ್ಯಕಲ
 ಸಂಜಾತದಾಗಿದ್ದು ಅವೆಲೆ ದಾಸರಾದ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ. ಕನಕದಾಸರೂ ದಲಿತರ ಅಚಿನಲ್ಲಿರುವ
 ಶಾಸ್ತ್ರ ; ಕುರುಬರಾಗಿದ್ದು ದಾಸರಾದರು. ಅವರೊಬ್ಬರೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಜಾತಿಕುಲದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ
 ತುರಯರದಾಸರೂ ಅವರ ಕಾಲದ ದಾಸರ ಪರಿವಾರದೊಳಗೂ ದೇವರುಗಳಲ್ಲೂ ಸುಲಭ
 ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆಯಿತು: ಕನಕದಾಸರು ಪಟ್ಟಿ ಬರಣಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಕನಕನ ಕಿಡಿ ವ್ಯಥೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು
 ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರೊಬ್ಬರೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ; ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕುರುಬರು ಹಿಂದುಳಿದವರು,
 ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿರುತ್ತಲೂ ಇಂದಿಗೂ ತುಂಬ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನಾಂಗ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ

ದಾಸರ ಸವರು ದಲ್ಲಿ ಇವರಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಚಿತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮಸಕಗಿದು ಪರೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಇಬ್ಬರೂ ದಾಸರೇ ಇದ್ದ ಸೃಜನಶಾಖಾ ಧ್ಯೇ, ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳು, ಬರಣೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದಾಗ ಕನಕದಾಸರು ಹುಟ್ಟಿ ಮೊಂಬಡು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಸಿ, ಕೀವಲ ಜೀತನಿಗಳನ್ನೇ ತನಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಿಷೇಧಿಸಲೂ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿದ ಜೀತನಿಹರರದ್ವಿತಿ, ಕನಕದಾಸರ ಹವಣಗಳಲ್ಲೇ ಕಾವಯ್ಯ ಅಧಿಕವಿಬದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುರ್ತುಕರ ಚಿತ್ರವು ವಾತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ತುರದುದಾಸರ ಜೀತನಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿತ್ತಿದ್ದ ತವುದನ್ನು ಗಣಿಸಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಆಸಂಬಾಷ್ಣೆ ; ಮೇಲುವರ್ಗದ ಹವಣಗಳನ್ನು ಬಂದು ಸಿದ್ಧವಾದುದು ವಾಚನಿಕರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಬಲಗುಡತಡಾಗಿ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯೂಕೀವಲ ತರ್ಕದ ಸ್ವರೂಪವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು.

ಈ ಇಬ್ಬರು ಯೋಗಕ್ಷಮಪರೂ ಹೀಗೆ ಬಬ್ಬರಿದೊಬ್ಬರು ಜೀತನಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ವಾತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ದಾತವಾಗಿ, ಅತೀತದಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಕದ್ದವರು ಯಾವು ? ಇದು ಚಿಂತನೆಯು ವಿನನಗೆ ತೋರುವ ಉತ್ತರವಿದು, ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಜೀತನಿಗಳ ಅದಲು ಬದಲು ಕೆಲಸವು ವಾತು ಸಂಪ್ರತಿಹಾರರೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು. ಅಂದರೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಆಕ್ಷರವೈ ಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಸ್ಥಾಪಿತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳವು, ತಾವು ತುಂಬ ಜಾಣರಿದು ಬದ್ಧಿಯೇ ಇದ್ದು ಹದ ಸುಬಿಡಿ ಕೆಲಸ ಮಹಾ ತಿದ್ದು ವಾಗಲೂ ಬಂದು ವಾತು ಸಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸುಬಿಡಿ. ತುರದುದಾಸರ ಹವಣಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ದಾಷ್ಟ್ಯ, ಮುಟ್ಟುವ ದೈರಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು ? ಆದರೆ ಕನಕದಾಸರ ಹವಣಗಳ ಅಂತಿಮವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಕೆಲಸ ಅನುಕೂಲಗಳಿದ್ದು ತು ಕನಕದಾಸರು ಹುಟ್ಟಿ ಬಿಳಿದ ಬಾಳಬುದ ವರ್ಗಸಮದಾಯಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷರದ ಬಾಗಲೂ, ವೇಲು ಜಾತಿಯವರ ವಿನಮಂದಿ-ವರಗಳ ಬಾಗಲೂ ಮುಟ್ಟಿದ್ದು.

ಆವರ ವಿವಾರ ಬೊಂದ ಅಸಡ್ಡಿ, ಅವರು ತವು ವರನ್ನೆಲ್ಲ ವಿರಿ-ವೀರಿಸಿಹೈವು ಜಲೋನ್ನತವಾಗಿ
 ದಿಳಿದರಿಬ ಅಸಹನೆ ಒಂದು ಹಿಡೆಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಡೆದು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ನಗ್ನಸತ್ತ ಪನ್ನೊಪ್ಪಿ
 ಕಿಣ್ಣಲು ದಾವ ಹಿಜರಿಕಿರು ಇರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇಡೀ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪೆಂದು
 ದುವು ಕೀರ್ತನಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಶಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸು ಶ್ರೀಪೆಯೊ ಅದು. ಫುರಂದರ-ಕನಕರ
 ಹವಾ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಹೆಸರಿತು ಪಡೆದರೆ ಉಳಿಯು ಫುರಂದರನು ? ಬರೀ ವಲು ಬಿನ ಗೂಡು.
 ಅದರಲ್ಲೂ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಳು ಗಳರು ಫುರಂದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನಕದಾಸರಲ್ಲಿರೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಒಂದೊಂದೇ
 ಹವಾನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಫುರಂದರ ತಗ್ಗಿಸುವ ಅತ್ತ ಅವರ ಕೃತಿಯಿಂದ ಕಿಡ್ಡು ಕಳೆನ
 ವು ಫುರಂದರ ಸೇರಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಿಡೆಬಿಳುಕು ಹವು ಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸನ್ನಹದಲ್ಲಿ, ಹುರಂದರಲ್ಲಿ
 ಬಬ್ಬದಂದರನಿರ ತಂದಿರದ ಹೆಸರು ಈಗ ನಾಫು ಕಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಫುರಂದರಲ್ಲಿ.

ಶೈಲಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕಾವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆದಾರ ದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ವಸ್ತು -
 ಷು ಬುದಿದಲೂ ಇದು ವರಿಗೆ ಈ ಸಂಪ್ರಬುದದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿ ಬಿಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಹವಾ ಗಳಷ್ಟೂ
 ಕನಕದಾಸರಡಿ ಮಬದ ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಗುಹಿಕೆ ತಪ್ಪೆದು
 ಮಿಥ್ಯಾಂಸರು ಸಾದಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಗೌರವದರ
 ತಿಳಿಸಲು ತರುತ್ತೇನೆ.